

**[Activitat
i Resultats]**

Gener-Juny

2017

CaixaBank

Continguts

03	Dades rellevants
04	Informació clau del Grup
08	Evolució macroeconòmica
10	Resultats
25	Activitat
28	Gestió del risc
31	Liquiditat i estructura de finançament
33	Gestió del capital
35	Resultats per segment de negoci
44	L'acció CaixaBank
46	Fets rellevants del primer semestre del 2017
47	Annexos
	47 Informació sobre participades
	47 Informació sobre finançament destinat a l'adquisició d'habitatge i al sector promotor de CaixaBank
	48 Ràtings
	49 Glossari

Canvis de perímetre i comparabilitat de la informació: El 7 de febrer del 2017 es va produir la presa de control de Banco BPI (BPI) per part del Grup CaixaBank. Des del febrer, la participació total a BPI (84,5 %) es consolida pel mètode d'integració global. Abans d'aquesta data la informació financera continguda en aquest document es presentava integrant-la pel mètode de la participació en la proporció corresponent al percentatge de participació del Grup en cada moment.

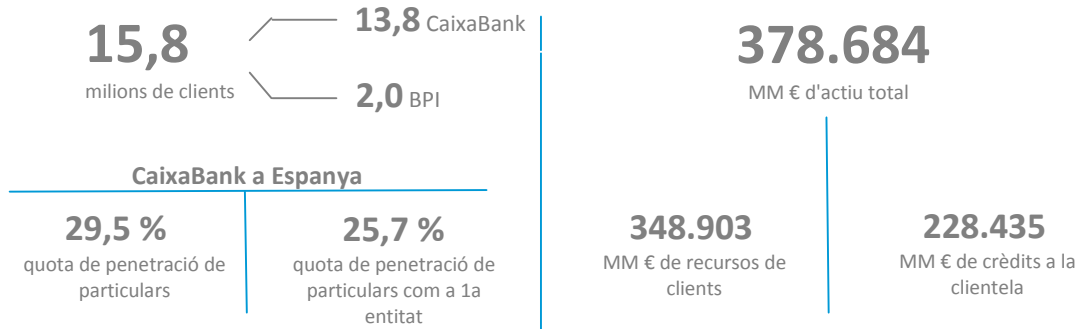
Nota general: La informació financera d'aquest document no ha estat auditada i, per tant, és susceptible de possibles modificacions futures. El compte de pèrdues i guanys i el balanç consolidats a la conclusió del primer semestre del 2017 i 2016 i de l'exercici 2016 i els diferents detalls dels mateixos que es mostren en aquest informe financer es presenten amb criteris de gestió, però han estat elaborats d'acord amb les Normes internacionals d'informació financera (d'ara endavant, NIIF) adoptades per la Unió Europea a través de reglaments comunitaris, d'acord amb el Reglament 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de juliol del 2002, i modificacions posteriors. En la seva preparació s'han pres en consideració la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre, que constitueix l'adaptació de les NIIF adoptades per la Unió Europea al sector de les entitats de crèdit espanyoles, i les seves modificacions successives.

Aquest informe s'ha preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per CaixaBank, SA i per la resta d'entitats integrades al Grup, i inclou determinats ajustos i reclasseficcions amb objecte d'homogeneitzar els principis i criteris seguits per les societats integrades amb els de CaixaBank. Per això, i concretament per a BPI, les dades contingudes en aquest document no coincideixen en alguns aspectes amb la seva publicació d'informació financera (*vegeu 'Conciliació de la informació financera publicada per BPI amb el format de presentació del Grup CaixaBank' a 'Annexos - Glossari'*). Així mateix, la informació financera relativa a societats participades ha estat elaborada fonamentalment partint d'estimacions realitzades per la Companyia.

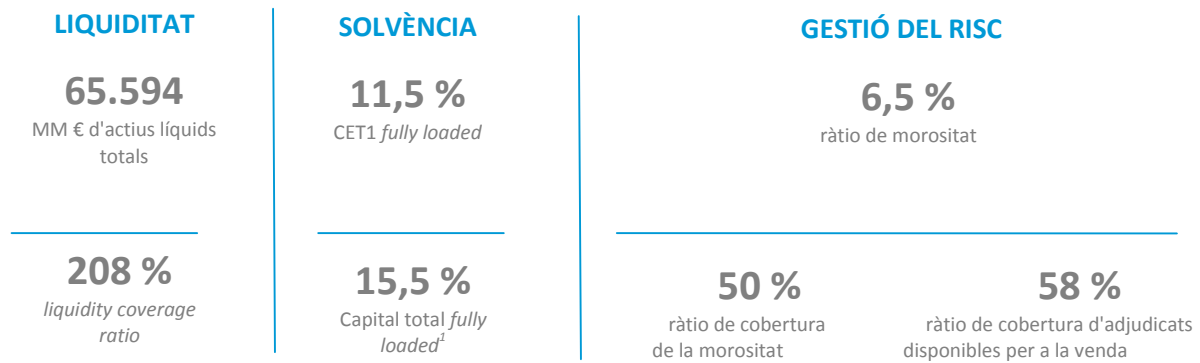
Les xifres es presenten en milions d'euros, llevat que s'indiqui explícitament la utilització d'una altra unitat monetària, i poden tenir dos formats: milions d'euros o MM €, indistintament.

D'acord amb les Directrius sobre mesures alternatives del rendiment (MAR) publicades per l'European Securities and Markets Authority el 30 de juny del 2015 (ESMA/2015/1057) s'adjunten als annexos les definicions de determinades mesures financeres alternatives i, si escau, la conciliació amb les partides corresponents dels estats financers del període corresponent.

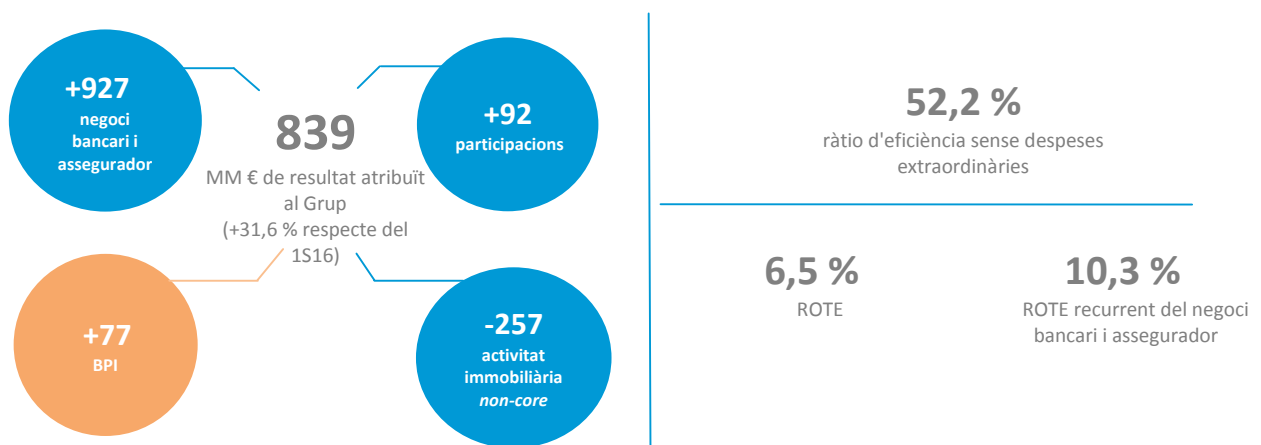
Posicionament comercial

Mètriques de balanç

Rendibilitat i eficiència

(1) Inclou l'amortització de l'emissió d'aproximadament 1.300 milions d'euros de deute subordinat anunciada al juliol, així com proforma la nova emissió de Tier 2 de 1.000 milions d'euros subscrita el mes de juliol amb un impacte positiu de 66 punts bàsics.

Dades rellevants del Grup¹

En milions d'euros	Gener - Juny		Variació interanual	Variació 2T17	Variació trimestral
	2017	2016			
RESULTATS					
Marge d'interessos	2.349	2.041	15,1%	1.196	3,7%
Comissions netes	1.252	1.010	23,9%	664	13,1%
Marge brut	4.280	4.049	5,7%	2.387	26,1%
Despeses d'administració i amortització recurrents	(2.216)	(2.002)	10,7%	(1.125)	3,2%
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	2.064	2.047	0,8%	1.262	57,3%
Marge d'explotació	1.958	2.047	(4,4%)	1.166	47,1%
Resultat abans d'impostos	1.005	888	13,2%	554	23,1%
Resultat atribuït al Grup	839	638	31,6%	436	8,2%

En milions d'euros	Juny	Març	Desembre	Variació trimestral	Variació anual
	2017	2017	2016		
BALANÇ					
Actiu Total	378.684	370.267	347.927	2,3%	8,8%
Patrimoni Net	24.375	24.779	23.556	(1,6%)	3,5%
Recursos de clients	348.903	338.053	303.895	3,2%	14,8%
Crèdit a la clientela, brut	228.435	227.934	204.857	0,2%	11,5%

EFICIÈNCIA I RENDIBILITAT (últims 12 mesos)					
Ràtio d'eficiència	55,1%	54,0%	52,6%	1,1	2,5
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries	52,2%	52,4%	51,0%	(0,2)	1,2
ROE	5,4%	5,1%	4,5%	0,3	0,9
ROTE	6,5%	6,2%	5,6%	0,3	0,9
ROA	0,3%	0,3%	0,3%	0,0	0,0
RORWA	0,8%	0,9%	0,8%	(0,1)	0,0

GESTIÓ DEL RISC					
Dubtosos	15.492	16.135	14.754	(643)	738
Ràtio de morositat	6,5%	6,7%	6,9%	(0,2)	(0,4)
Cost del risc ²	0,44%	0,46%	0,46%	(0,02)	(0,02)
Provisions per a insolvències	7.732	7.985	6.880	(253)	852
Cobertura de la morositat	50%	49%	47%	1	3
Adjudicats nets disponibles per a la venda ³	6.258	6.285	6.256	(27)	2
Cobertura d'immobles adjudicats disponibles per a la venda	58%	59%	60%	(1)	(2)

LIQUIDITAT					
Actius líquids totals	65.594	55.256	50.408	10.338	15.186
Loan to deposits	107,9%	112,7%	110,9%	(4,8)	(3,0)
Liquidity Coverage Ratio	208%	158%	160%	50	48

SOLVÈNCIA					
Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded	11,5%	11,5%	12,4%	0,0	(0,9)
Tier 1 fully loaded	12,2%	11,5%	12,4%	0,7	(0,2)
Capital total fully loaded ⁴	15,5%	15,1%	15,4%	0,4	0,1
Actius ponderats per risc (APRs) fully loaded	151.223	152.874	134.385	(1.651)	16.838
Leverage Ratio fully loaded	5,5%	5,4%	5,4%	0,1	0,1
Common Equity Tier 1 (CET1)	12,5%	11,9%	13,2%	0,6	(0,7)

DADES PER ACCIÓ					
Cotització (€/acció)	4,180	4,029	3,140	0,151	1,040
Capitalització borsària	24.988	24.085	18.768	903	6.220
Valor teòric comptable (€/acció)	4,01	4,08	3,94	(0,07)	0,07
Valor teòric comptable tangible (€/acció)	3,30	3,37	3,26	(0,07)	0,04
Nombre d'accions en circulació exclouent autocartera (milions)	5.978	5.978	5.977	0	1
Benefici net atribuït per acció (€/acció) (12 mesos)	0,21	0,20	0,18	0,01	0,03
Nombre mitjà d'accions exclouent autocartera (milions) (12 mesos)	5.810	5.752	5.842	58	(32)
PER (Preu / Beneficis; vegades)	19,49	19,68	17,52	(0,19)	1,97
P/ VC tangible (valor cotització s/ valor comptable tangible)	1,27	1,20	0,96	0,07	0,31

ALTRES DADES (nombre)					
Clients (milions)	15,8	15,8	13,8	0,0	2,0
Empleats del Grup CaixaBank	37.336	37.638	32.403	(302)	4.933
Oficines ⁵	5.468	5.525	5.027	(57)	441
les quals: oficines retail CaixaBank	4.749	4.799	4.851	(50)	(102)

(1) Vegeu la definició d'indicadors a 'Annexos - Glossari'.

(2) La ràtio exclou l'alliberament de provisions realitzat en el quart trimestre del 2016 per import de 676 milions d'euros i considera BPI des de la seva incorporació al consolidat el febrer del 2017.

(3) Evolució a Espanya.

(4) Inclou l'amortització de l'emissió d'aproximadament 1.300 milions d'euros de deute subordinat anunciada al juliol, així com proforma la nova emissió de Tier 2 de 1.000 milions d'euros subscripta el mes de juliol amb un impacte positiu de 66 punts bàsics.

(5) No inclou sucursals a l'estranger ni oficines de representació.

Informació clau del Grup del primer semestre del 2017

La nostra entitat

CaixaBank

Fortalesa comercial

- CaixaBank té un model de banca universal basat en la qualitat, la proximitat i l'especialització.
- Amb una base de 13,8 milions de clients, és el banc principal per a un de cada quatre clients minoristes a Espanya. La quota de penetració¹ de particulars és del 29,5 %, un 25,7 % com a primera entitat.
- La fortalesa comercial permet de mantenir quotes de mercat elevades² en els principals productes i serveis:

Crèdits	Dipòsits	Nòmines domiciliades	Fons d'inversió	Assegurances d'estalvi	Plans de pensions	Facturació targetes	Crèdit consum
15,8%	14,2%	26,4%	17,8%	25,7%	23,4%	23,3%	17,0%

Especialització

- Àmplia oferta de productes i serveis adaptats a les necessitats dels clients i amb **especialització per segments de negoci**.
- **Millor banc a Espanya 2017** per tercer any consecutiu per la revista *Global Finance* i per quart any per la revista *Euromoney*.
- El 2017, llançament de **Family**, campanya corporativa basada en la proximitat personal i comercial que engloba tots els productes de banca de particulars.
- **Millor entitat de banca privada a Espanya** per *Euromoney* en el rànquing Private Banking Survey 2017.

Innovació

- CaixaBank assumeix la **innovació com un repte estratègic**:
 - Primera entitat en l'àmbit nacional i internacional en **banca online**³ i **banca mòbil** amb 5,5 i 3,9 milions de clients, respectivament.
 - **Llançament del primer xatbot** del sector financer a Espanya per part d'imaginBank, que permet de dialogar amb els clients per ajudar-los a triar les millors propostes d'ofertes i promocions.
 - Guardonada com a **European Retail Bank of the Year** per la publicació especialitzada *Retail Banker International* en reconeixement del llançament d'imaginBank, dels projectes de mobilitat per a l'assessorament i dels avanços en intel·ligència artificial.
 - Premiada per **Euromoney per la innovació tecnològica** i els sistemes de *back office*.
 - Guardonada per *Celent* amb el premi **Model Bank 2017 a la millor estratègia de transformació digital del món**.

Responsabilitat corporativa

- **Primera entitat** del sector financer en **responsabilitat empresarial** el 2017 per Merco i **triada millor banca responsable a Europa** per *Euromoney*, com a reconeixement del seu compromís amb el desenvolupament socioeconòmic de les persones i el territori.
- **Presència als índexs de responsabilitat** Dow Jones Sustainability Index (DJSI), FTSE4Good, Ethibel Sustainability Index (ESI) Excellence Europe, MSCI Global Sustainability Indexes i Advanced Sustainable Performance Indexs (ASPI).

(1) Última informació disponible. Font: FRS Inmark.

(2) Última informació disponible. Dades d'elaboració pròpia. Font: Banc d'Espanya, Seguretat Social, INVERCO, ICEA, ServiRed, 4B i Euro6000. Quota de crèdits corresponent al sector privat resident i quota de dipòsits (vista + termini).

(3) Clients amb almenys una transacció a través del lloc web de CaixaBank en els últims dos mesos (última informació disponible).

BPI

- BPI és el **cinquè banc per actius a Portugal** i manté quotes de mercat¹ sòlides: 9,2 % en crèdits i 10,7 % en recursos de clients, essent el **banc líder en satisfacció de clients** per segon any consecutiu.
- La participació de CaixaBank a BPI se situa en el 84,5 % després de la finalització, el 7 de febrer del 2017, del període d'acceptació de l'OPA obligatòria registrada per la Comissió del Mercat de Valors Mobiliaris de Portugal el 16 de gener del 2017. La contraprestació oferta a l'OPA, a la qual va acudir un total del 39,01 % del capital social, va ser d'1,134 euros per acció, amb un desemborsament total de 644,5 milions d'euros.
- D'acord amb la normativa comptable es va establir el 7 de febrer del 2017 com la data efectiva de presa de control, de manera que des de l'1 de febrer la participació total a BPI (84,5 %), que fins aleshores es consolidava pel mètode de la participació, s'integra pel mètode d'integració global.
- El compte de resultats consolidat del Grup inclou en el primer semestre els impactes singulars següents:
 - El 5 de gener del 2017, venda del 2 % de la participació que BPI tenia a BFA a la companyia Unitel, SA, que va passar a ostentar el 51,9 % del capital social de BFA —i BPI va reduir la seva participació fins al 48,1 %—, celebrant-hi un nou acord de socis respecte de BFA.

Aquesta operació va fer possible la desconsolidació de BFA del balanç consolidat de BPI i, com a conseqüència, va permetre de resoldre la situació d'excés de concentració de riscos derivada de la seva participació de control a BFA. L'operació ha suposat per a CaixaBank un resultat negatiu atribuït registrat pel mètode de la participació per import de 97 milions d'euros.

- El resultat net de la posada a valor raonable dels actius i passius de BPI en la data de la presa de control com a resultat de la combinació de negocis va ser de 256 milions d'euros.
- Registre de 106 milions d'euros de costos de reestructuració després de la presa de control.

Activitat

- **Creixement dels recursos de clients del +14,8 %** en el primer semestre del 2017 fins als 348.903 milions d'euros (+3,4 % sense BPI).
- **El crèdit a la clientela brut** assoleix els 228.435 milions d'euros, +11,5 % el 2017 (+0,1 % sense BPI).
La **cartera sana creix un +12,1 % el 2017**, un +0,5 % sense considerar BPI.

(1) Última informació disponible. Dades d'elaboració pròpia (inclou dipòsits, fons d'inversió mobiliària, assegurances de capitalització i PPR). Font: Banc de Portugal, APS, APFIPP i lideratge en satisfacció de la clientela d'acord amb ECSI Portugal 2016 i 2017 – Índice Nacional de Satisfação do Cliente.

Resultats

El resultat atribuït assoleix els 839 milions d'euros, un 31,6 % més que en el primer semestre del 2016.

- La **consolidació per integració global dels resultats de BPI** des del febrer del 2017 impacta en l'evolució interanual dels diferents epígrafs del compte de resultats.
- El **marge brut assoleix els 4.280 milions d'euros**. L'evolució interanual (+5,7 %) reflecteix la incorporació de BPI i la major generació d'ingressos *core*¹ (+20,6 %, +11,8 % a CaixaBank), que permeten de compensar els menors resultats derivats d'actius i passius financers.
 - Creixement del **marge d'interessos** del 15,1 %, fins als 2.349 milions d'euros (+6,9 % sense BPI).
 - Els ingressos per **comissions** se situen en 1.252 milions d'euros, un 23,9 % més (+12,4 % sense BPI).
 - Increment dels **ingressos i les despeses emparats per contractes d'assegurança o reassegurança** fins als 233 milions d'euros (+66,7 %).
 - **Ingressos de la cartera de participades (-2,8 %)** afectats, entre d'altres, per l'evolució dels resultats de les participades, per canvis de perímetre i per la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA el gener del 2017 (-97 milions d'euros atribuïts).
 - Menors **guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** (177 milions d'euros, -70,1 %).
- Les **despeses d'administració i amortització recurrents** se situen en els 2.216 milions d'euros, un +10,7 % després de la incorporació de BPI (+0,8 % en perímetre homogeni). El 2017, registre de 106 milions d'euros de costos de reestructuració de BPI.
- El **marge d'explotació sense despeses extraordinàries** creix fins als 2.064 milions d'euros (+0,8 %).
- Les **pèrdues per deteriorament d'actius financers** se situen en 472 milions d'euros (-1,5 %).
- **Altres dotacions a provisions** inclou en el primer semestre del 2017, entre d'altres, el registre de 455 milions d'euros associats a prejubilacions, així com el deteriorament d'altres actius.
- **Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres** inclou, entre d'altres, el resultat de la combinació de negocis derivat de l'adquisició de BPI (256 milions d'euros) i els beneficis de la venda d'immobles adjudicats.
- El **resultat del segment de negoci bancari i assegurador és de 927 milions d'euros**, excloent-ne els negocis immobiliari *non-core*, les participades i BPI.

Fortalesa del balanç

Gestió del risc

- **Reducció de 643 milions d'euros de saldos dubtosos** en el segon trimestre del 2017, -2.044 milions d'euros a CaixaBank en els últims dotze mesos, reflex de la millora de la qualitat de la cartera creditícia.
- La **ràtio de morositat** del Grup CaixaBank se situa en el 6,5 % (6,9 % el 31 de desembre del 2016). La **ràtio de cobertura** de la cartera dubtosa del Grup CaixaBank és del 50 % (47 % el 31 de desembre del 2016).
- **Estabilitat en la cartera d'adjudicats nets disponibles per a la venda**, que se situa en 6.258 milions d'euros. La ràtio de cobertura és del 58 %².

Disminució d'entrades en la cartera d'adjudicats i nivells de venda³ elevats (669 milions d'euros, un 9,7 % més que en el primer semestre del 2016). **El resultat de les vendes sobre el valor comptable net és del 15 % en el primer semestre** (+12 punts percentuals en els últims dotze mesos).
- **Adjudicats nets destinats al lloguer** per import de 3.086 milions d'euros (estables el 2017), amb una ràtio d'ocupació del 90 %.

(1) Inclou el marge d'interessos, les comissions, els ingressos del negoci d'assegurances de vida risc i el resultat pel mètode de la participació de SegurCaixa Adeslas.

(2) Quocient del sanejament del préstec en l'adjudicació més les provisions comptables dels actius adjudicats, entre el deute cancel·lat en l'adjudicació.

La cobertura considerant les provisions comptables sobre el valor comptable brut és del 49 %.

(3) A preu de venda.

Liquiditat

- Estructura de finançament minorista sòlida amb una ràtio *loan to deposits* del 107,9 % (-3,0 punts percentuals el 2017).
- Actius líquids totals per import de 65.594 milions d'euros.
- *Liquidity coverage ratio* del 208 %, molt superior al mínim requerit del 80 % a partir del 2017.

Solvència

- La ràtio **Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded es manté en l'11,5 %**. En el semestre destaca l'impacte de l'adquisició de BPI (-108 punts bàsics).
- El **Tier 1 fully loaded és del 12,2 %** després de l'emissió de 1.000 milions d'euros d'instrument d'AT1¹ (*Additional Tier 1*) que s'ha dut a terme al juny.
- El **capital total fully loaded proforma és del 15,5 %**. Inclou l'impacte positiu de l'emissió d'AT1 al juny i de les emissions de deute subordinat de 2.000 milions d'euros realitzades el febrer i el juliol del 2017, així com l'amortització de l'emissió d'aproximadament 1.300 milions d'euros de deute subordinat anunciada al juliol.
- La *leverage ratio fully loaded* se situa en el 5,5 %.
- Segons els criteris d'aplicació progressiva vigents el 2017, els nivells de solvència i apalancament reguladors se situen en: **12,5 % la CET1 i el Tier 1, 15,9 % el capital total proforma i 5,6 % la leverage ratio**.

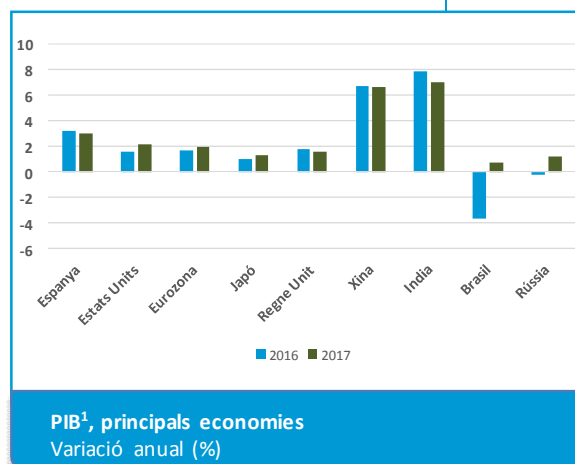
(1) Vegeu detall de l'emissió a l'apartat 'Liquiditat i estructura de finançament'.

Evolució macroeconòmica

Escenari econòmic mundial i de mercats

Durant el segon trimestre del 2017 l'economia mundial ha continuat accelerant el seu ritme de creixement. Si el 2016 l'avanç del PIB va ser del 3,1 %, en el primer trimestre es va assolir el 3,5 % interanual i, segons els indicadors més recents, en el segon trimestre la xifra que s'haurà registrat serà una mica superior. Aquest creixement s'està recolzant tant en les economies avançades com en les emergents. Així, en el primer trimestre i en termes interanuals, els Estats Units van créixer un 2,1 %, el Japó un 1,3 %, la Xina un 6,9 % i l'Índia un 6,1 %. Les claus que sustenten aquesta expansió fan referència, en primer lloc, a una política monetària encara acomodaticia als països avançats (malgrat el procés de normalització iniciat per la Fed nord-americana, que al juny va tornar a apujar el tipus de referència des de l'1,0 % fins a l'1,25 %), a la recuperació moderada de les matèries primeres com a segona palanca i a la sortida de la recessió d'emergents clau.

La bonança macroeconòmica s'ha vist acompanyada per la prolongació del clima de certa placidesa en els mercats financers: tot i la correcció a la darrera del segon trimestre, les borses tant dels països avançats com dels emergents han mostrat una evolució positiva i les volatilitats dels actius financers es mantenen molt baixes. Es tracta d'una evolució que reflecteix, d'una banda, l'esmentada acceleració econòmica global i, de l'altra, una certa disminució del balanç de riscos a la baixa a curt termini. En concret, durant el primer semestre de l'any la incertesa que envoltava els resultats electorals a diferents països europeus i l'orientació que finalment adoptaria la nova Administració nord-americana, juntament amb l'existència de diferents fonts de risc geopolític, van dominar gran part de la discussió pública. Els resultats electorals als Països Baixos i a França, i fins i tot les primeres actuacions de l'Administració dels Estats Units (que es poden situar, amb cautela, dins de les coordenades del pragmatisme), es van allunyar dels escenaris més extrems. Així, i si bé d'aquest curs dels esdeveniments no s'ha d'extreure que no persisteixin fonts de risc de naturalesa política a mitjà termini (proteccionisme, populisme, Brexit...), el cert és que la pressió a curt termini s'ha reduït.

PIB¹, principals economies
Variació anual (%)

(1) Previsió del 2017 realitzada per CaixaBank Research.

Escenari econòmic europeu, espanyol i portuguès

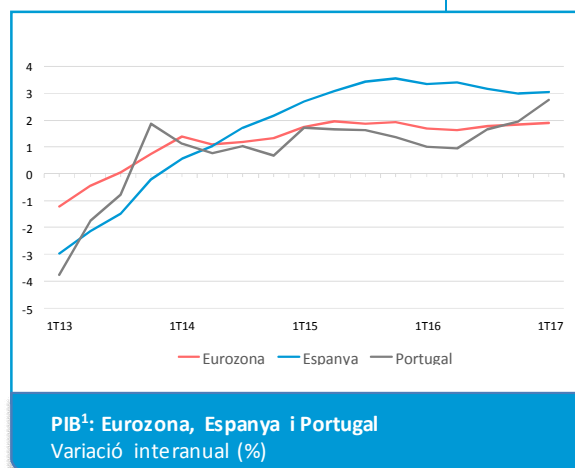
En el primer trimestre, el PIB de l'eurozona va avançar un 1,9 % interanual, un bon to que va ser generalitzat per països, amb dades especialment destacables a Espanya (3,0 %) i Portugal (2,8 %), però també a països del centre com Alemanya (1,7 %). Els indicadors disponibles assenyalen que aquest bon ritme d'activitat es va mantenir en el segon trimestre. L'expansió està pivotant tant sobre empreses, que estan experimentant unes condicions financeres acomodaticies, com sobre consumidors, que, a més de veure's recolzats també pel finançament favorable, es beneficien de la millora del mercat laboral. Per la seva banda, la inflació es va situar en l'1,3 % interanual al juny, allunyant-se progressivament del màxim anual a causa del menor creixement del preu del petroli en termes interanuals. A partir d'aquesta situació, l'expansió econòmica es continuarà consolidant, de manera que l'any es tancarà amb un creixement de l'1,9 % (2 dècimes més que el 2016) gràcies a la solidesa de la demanda domèstica, a la recuperació gradual del mercat laboral i a unes condicions financeres que es mantindran acomodaticies. En aquest context, CaixaBank Research espera que en la segona meitat de l'any, quan la inflació subjacent consolidi la seva tendència gradual a l'alça, el BCE començarà a preparar el terreny per a la normalització progressiva de les

condicions monetàries. Així mateix, seria desitjable que les perspectives favorables a curt termini no donessin lloc a una complaença excessiva i que, en canvi, es promoguin les reformes necessàries perquè el creixement sigui durador i equilibrat. En aquest sentit, una de les tasques pendents és aprofundir en la integració europea, un procés que podria recobrar vigor després de les eleccions alemanyes del setembre. Pel que fa al Brexit, les negociacions seran complexes, però CaixaBank Research espera que s'arribi a un acord amb el Regne Unit que garanteixi una transició suau i ordenada. En aquest sentit, el resultat de les eleccions britàniques del juny va augmentar la probabilitat d'un Brexit «suau» en el qual el Regne Unit mantingui un accés raonable al mercat únic europeu.

Quant a l'economia espanyola, l'avanç del PIB del 3,0 % en el primer trimestre confirma el seu bon moment. La demanda interna continua essent el suport principal del creixement en el segon trimestre, recolzada tant en el consum privat com en la inversió. Aquestes xifres elevades de creixement han estat acompanyades per la consolidació del cicle immobiliari que, tot i que ha evidenciat una marcada heterogeneïtat geogràfica, es reflecteix en l'avanç simultani del nombre de transaccions i dels preus. Un factor clau en aquesta recuperació és l'expansió del crèdit, com testimonia el fort avanç interanual del crèdit per a la compra d'habitatges (en l'acumulat del gener al maig va augmentar un 16,8 %). Aquesta dinàmica de millora del finançament també ateny el crèdit al consum i, en menor manera, les pimes. El crèdit a les grans empreses, en canvi, encara es veu afectat pel recurs a l'emissió de deute corporatiu, tot i que en menor manera que el 2016. Finalment, cal recordar que el **mercat laboral** continua superant les expectatives, tal com fa palesa la bona xifra de creixement de l'ocupació equivalent a temps complet, que es va situar en el 2,5 % interanual en el primer trimestre.

La bona dinàmica de l'economia espanyola en la primera meitat de l'any s'ha traduït en una **millora de les previsions de creixement** de CaixaBank Research: s'espera un avanç del 3,1 % el 2017, superant novament el creixement mitjà de l'eurozona. Pel que fa al mercat laboral, es preveu la creació de prop de 500.000 nous llocs de treball. Això no obstant, la taxa d'atur encara se situarà en un nivell elevat, un 16,8 % en el quart trimestre del 2017, molt per sobre de la dels països de l'eurozona, la qual cosa posa de manifest que l'atur continua essent un repte important per a l'economia espanyola. En aquest sentit, la creació d'ocupació ha de continuar essent una peça indispensable de la recuperació d'Espanya.

Portugal també va exhibir una tònica positiva en la primera meitat del 2017. Com hem esmentat anteriorment, el creixement interanual es va situar en el primer trimestre en un vigorós 2,8 %. Aquesta evolució és deguda a la important contribució de la demanda interna, liderada per l'avanç del consum privat i la inversió. La demanda externa també hi va contribuir positivament amb un fort creixement de les exportacions i, com a reflex de la solidesa de la demanda interna, de les importacions. Els indicadors d'activitat suggereixen que en el segon trimestre es manté un ritme de creixement similar al del primer trimestre. Juntament amb aquest ritme econòmic dinàmic, cal assenyalar que les bones xifres de les finances públiques (el 2016 es va tancar amb un dèficit públic del 2,0 % del PIB) han permès que al juny es tanqués el procediment de dèficit excessiu. Finalment, pel que fa a les perspectives de l'economia portuguesa, la bona primera meitat del 2017 fa esperar que es completi un any d'elevat creixement (2,8 % davant de l'1,4 % del 2016), basat, a més, en un patró més equilibrat entre demanda interna i externa.

(1) Font: CaixaBank Research, a partir d'Eurostat, INE (Espanya) i INE (Portugal).

Resultats

Compte de pèrdues i guanys

Després de la incorporació de BPI, per facilitar la comparabilitat del compte de pèrdues i guanys del Grup, es presenta també desglossat en dos perímetres, definits essencialment com:

- **CaixaBank (CABK):** resultats de CaixaBank, l'operativa de la qual es desenvolupa principalment a Espanya. Inclou el resultat de BPI pel mètode de la participació al gener (abans de la presa de control del febrer), així com el resultat de la combinació de negocis ja que es deriva d'una operació corporativa.
- **BPI:** inclou l'aportació dels resultats de BPI al Grup, registrats a partir del febrer per integració global, la qual cosa afecta també la comparabilitat entre el primer i el segon trimestre del 2017.

Evolució interanual

En milions d'euros	Grup			CABK		BPI
	1S17	1S16	Var. en %	1S17	Var. en %	1S17
Marge d'interessos	2.349	2.041	15,1	2.182	6,9	167
Ingressos per dividendes	121	108	11,8	115	5,9	6
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	268	292	(8,2)	165	(43,4)	103
Comissions netes	1.252	1.010	23,9	1.135	12,4	117
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	177	593	(70,1)	164	(72,2)	13
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegurances	233	140	66,7	233	66,7	
Altres ingressos i despeses d'explotació	(120)	(135)	(11,5)	(104)	(23,1)	(16)
Marge brut	4.280	4.049	5,7	3.890	(3,9)	390
Despeses d'administració i amortització recurrents	(2.216)	(2.002)	10,7	(2.017)	0,8	(199)
Despeses extraordinàries	(106)					(106)
Marge d'explotació	1.958	2.047	(4,4)	1.873	(8,5)	85
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	2.064	2.047	0,8	1.873	(8,5)	191
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(472)	(478)	(1,5)	(483)	0,7	11
Altres dotacions a provisions	(763)	(434)	76,1	(761)	75,9	(2)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	282	(247)		282		
Resultat abans d'impostos	1.005	888	13,2	911	2,6	94
Impost sobre Societats	(149)	(243)	(38,5)	(146)	(39,9)	(3)
Resultat després d'impostos	856	645	32,7	765	18,6	91
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	17	7	128,2	3	(64,2)	14
Resultat atribuït al Grup	839	638	31,6	762	19,5	77

- El **marge d'interessos** se situa en els 2.349 milions d'euros (+15,1 % en la variació interanual), afectat per la incorporació del negoci de BPI, que aporta un 8,2 % de creixement. A CaixaBank el marge d'interessos augmenta un 6,9 %, essencialment a causa de:
 - Gestió intensa del finançament minorista, especialment de l'estalvi a venciment, que redueix el seu cost des del 0,63 % en el primer semestre del 2016 fins al 0,11 % en el mateix període del 2017 (-52 punts bàsics). Així mateix, disminució del cost del finançament institucional per menor volum i tipus.
 - Evolució negativa dels ingressos afectada per la reducció de la rendibilitat de la cartera creditícia i de la cartera de renda fixa després de la baixada dels tipus d'interès de mercat.
- **Ingressos de la cartera de participades** per 389 milions d'euros (-2,8 %), reflex, entre d'altres, de l'evolució dels resultats de les participades, de la venda del 2 % de la participació de BPI a BFA (-97 milions d'euros atribuïts) i dels canvis de perímetre.

- Els **ingressos per comissions** assoleixen els 1.252 milions d'euros. En la seva evolució (+23,9 %) incideix l'aportació de BPI (+11,5 %) i els majors ingressos derivats de l'activitat comercial de CaixaBank (+12,4 %).
- Els **guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** es redueixen fins als 177 milions d'euros (-70,1 %). El 2016 incloïen 165 milions d'euros del resultat de l'operació de Visa Europe Ltd. i de la materialització de majors plusvàlues d'actius de renda fixa disponibles per a la venda.
- **Creixement sostingut dels ingressos emparats per contractes d'assegurances** (233 milions d'euros, +66,7 %) després de la intensa activitat comercial i la finalització a la darrera d'octubre del 2016 del contracte de reassurança sobre una cartera de vida risc individual de VidaCaixa.
- **Altres ingressos i despeses d'explotació** recull, entre d'altres, el registre en ambdós exercicis de l'impost de béns immobles i la contribució al Fons Únic de Resolució. El 2017, registre de l'ingrés derivat de l'acord assolit amb Cecabank per 115 milions d'euros (*vegeu l'apartat 'Fets rellevants del primer semestre del 2017'*).
- El **marge brut** se situa en els **4.280 milions d'euros, un 5,7 %** més que en el mateix període del 2016. En la seva evolució incideix la incorporació de BPI, l'elevada capacitat de generació d'ingressos *core*¹ de CaixaBank (+11,8 %) i els menors resultats derivats d'actius i passius financers.
- Les **despeses d'administració i amortització recurrents**, afectades per la variació de perímetre, se situen en els 2.216 milions d'euros (+10,7 %, un +0,8 % sense considerar BPI). El 2017, registre de 106 milions d'euros de costos de reestructuració associats a BPI.
- El **marge d'explotació sense despeses extraordinàries** (2.064 milions d'euros) creix un +0,8 % respecte del 2016 (-4,4 % si es consideren les despeses extraordinàries).
- La **ràtio d'eficiència sense costos extraordinaris millora en 2 punts percentuals fins al 52,2 %** en els últims dotze mesos.
- Les **pèrdues per deteriorament d'actius financers** se situen en 472 milions d'euros (-1,5 %). El cost del risc és del 0,44 %, -2 punts bàsics el 2017.²
- **Altres dotacions a provisions** (763 milions d'euros) inclou, en el primer semestre, el registre de 455 milions d'euros associats a jubilacions i 154 milions de sanejament de l'exposició a Sareb.
- **Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres** recull el 2017, entre d'altres, el resultat de la combinació de negocis generat en l'adquisició de BPI per import de 256 milions d'euros i els beneficis per venda d'actius adjudicats.
- En la **despesa per impost sobre societats**, pel que fa als ingressos de participades s'aplica el principi tributari que evita la doble imposició, amb impacte el 2017 del registre del resultat de la combinació de negocis amb BPI.
- El **resultat atribuït** del primer semestre del 2017 assoleix els **839 milions d'euros, un 31,6 %** més que en el mateix període del 2016 (638 milions d'euros).

(1) Inclou el marge d'interessos, les comissions, els ingressos del negoci d'assegurances de vida risc i el resultat pel mètode de la participació de SegurCaixa Adeslas.

(2) Exclou l'alliberament de provisions del quart trimestre del 2016.

Evolució trimestral

En milions d'euros	Grup			CABK		BPI
	2T17	1T17	Var. en %	2T17	Var. en %	2T17
Marge d'interessos	1.196	1.153	3,7	1.098	1,3	98
Ingressos per dividendes	113	8		107		6
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	183	85	115,5	119	157,0	64
Comissions netes	664	588	13,1	590	8,3	74
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	134	43		126		8
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegurances	123	110	10,8	123	10,8	
Altres ingressos i despeses d'explotació	(26)	(94)	(73,2)	(9)	(90,1)	(17)
Marge brut	2.387	1.893	26,1	2.154	24,0	233
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1.125)	(1.091)	3,2	(1.004)	(0,9)	(121)
Despeses extraordinàries	(96)	(10)				(96)
Marge d'explotació	1.166	792	47,1	1.150	59,0	16
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	1.262	802	57,3	1.150	59,0	112
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(223)	(249)	(10,9)	(228)	(10,6)	5
Altres dotacions a provisions	(393)	(370)	6,3	(392)	6,2	(1)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	4	278	(98,3)	4	(98,4)	
Resultat abans d'impostos	554	451	23,1	534	41,8	20
Impost sobre Societats	(113)	(36)		(124)		11
Resultat després d'impostos	441	415	6,6	410	15,5	31
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	5	12	(52,0)	1		4
Resultat atribuït al Grup	436	403	8,2	409	16,0	27

En milions d'euros	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
Marge d'interessos	1.021	1.039	1.077	1.084	1.098
Ingressos per dividendes	103	5	86	8	107
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	160	145	192	46	119
Comissions netes	522	536	544	545	590
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	325	125	130	38	126
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegurances	76	74	97	110	123
Altres ingressos i despeses d'explotació	(80)	(34)	(238)	(95)	(9)
Marge brut	2.127	1.890	1.888	1.736	2.154
Despeses d'administració i amortització recurrents	(999)	(995)	(998)	(1.013)	(1.004)
Despeses extraordinàries		(121)			
Marge d'explotació	1.128	774	890	723	1.150
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	1.128	895	890	723	1.150
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(253)	(218)	382	(255)	(228)
Altres dotacions a provisions	(249)	(47)	(274)	(369)	(392)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(114)	(83)	(774)	278	4
Resultat abans d'impostos	512	426	224	377	534
Impost sobre Societats	(142)	(90)	(149)	(22)	(124)
Resultat després d'impostos	370	336	75	355	410
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	5	4	(2)	2	1
Resultat atribuït al Grup	365	332	77	353	409

- La integració global de BPI des del febrer del 2017 implica que els resultats del segon trimestre del 2017 d'aquest perímetre no són comparables amb els del trimestre anterior, que inclouen un mes menys de resultats de BPI.
- **Creixement del marge brut del 26,1 % fins als 2.387 milions d'euros (+24,0 % en el perímetre CaixaBank).**
- **Augment del 3,7 % del marge d'interessos fins als 1.196 milions d'euros, reflex essencialment d'un mes més d'ingressos associats a la incorporació de BPI al febrer. El marge de CaixaBank (+1,3 %) reflecteix el menor cost dels recursos minoristes i una major aportació de contractes d'assegurances, que supera el descens dels ingressos de la cartera de renda fixa.**

- Els **ingressos de la cartera de participades se situen en els 296 milions d'euros**. L'evolució trimestral reflecteix, entre d'altres, la meritació de la totalitat del dividend aprovat per la Junta General d'Accionistes de Telefónica per import de 0,4 €/acció (104 milions d'euros) en el segon trimestre del 2017 i el resultat negatiu atribuït de la venda del 2 % de BPI a BFA en el primer trimestre del 2017.
- Els **ingressos per comissions** creixen fins als 664 milions d'euros, +13,1 % en el trimestre, reflex de la fortalesa comercial i d'operacions de banca d'inversió de CaixaBank (+8,3 %), així com de la major contribució de BPI.
- **Majors guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** fins als 134 milions d'euros.
- **Creixement dels ingressos emparats per contractes d'assegurances** (+10,8 %) després de la intensa activitat comercial.
- **Altres ingressos i despeses d'explotació** recull en el segon trimestre, entre d'altres, la contribució al Fons Únic de Resolució (FUR) i l'ingrés derivat de l'acord assolit amb Cecabank (115 milions d'euros). En el primer trimestre del 2017, registre de l'impost de béns immobles.
- Les **despeses d'administració i amortització recurrents** se situen en els 1.125 milions d'euros (+ 3,2 %). En perímetre homogeni, disminució d'un -0,9 % després de la gestió de costos i l'impacte en el trimestre anterior del registre de l'impost de béns immobles d'ús propi. Registre el 2017 de 106 milions d'euros de costos de reestructuració associats a BPI (96 milions d'euros dels quals es van registrar en el segon trimestre).
- El **marge d'explotació sense despeses extraordinàries assoleix els 1.262 milions d'euros, un 57,3 % superior** al del primer trimestre (+47,1 % si es consideren les despeses extraordinàries).
- Les **pèrdues per deteriorament d'actius financers (223 milions d'euros) disminueixen un -10,9 % en comparació del primer trimestre**.
- **Altres dotacions a provisions** inclou dotacions per prejubilacions per import de 303 milions d'euros en el segon trimestre del 2017. En el trimestre anterior incloïa dotacions per 152 milions d'euros per aquest mateix concepte i el sanejament de l'exposició a Sareb per 154 milions d'euros.
- **Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres** incloïa en el primer trimestre, essencialment, el registre del resultat de la combinació de negoci generat en l'adquisició de BPI per import de 256 milions d'euros.

Rendibilitat sobre actius totals mitjans¹

Dades en %	1T17			2T17		
	CABK	BPI	Grup	CABK	BPI	Grup
Ingressos per interessos	1,96	1,43	1,93	1,92	1,35	1,87
Despeses per interessos	(0,66)	(0,04)	(0,63)	(0,62)	(0,15)	(0,57)
Marge d'interessos	1,30	1,39	1,30	1,30	1,20	1,30
Ingressos per dividends	0,01	0,00	0,01	0,13	0,07	0,12
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	0,05	0,78	0,11	0,14	0,78	0,20
Comissions netes	0,65	0,86	0,66	0,70	0,90	0,72
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	0,05	0,10	0,05	0,15	0,10	0,15
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegur	0,13	0,00	0,12	0,15	0,00	0,13
Altres ingressos i despeses d'explotació	(0,11)	0,02	(0,11)	(0,01)	(0,20)	(0,02)
Marge brut	2,08	3,15	2,14	2,56	2,85	2,60
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1,22)	(1,56)	(1,23)	(1,19)	(1,48)	(1,23)
Despeses d'explotació extraordinàries	0,00	(0,20)	(0,02)	0,00	(1,17)	(0,10)
Marge d'explotació	0,86	1,39	0,89	1,37	0,20	1,27
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	0,86	1,59	0,91	1,37	1,37	1,37
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(0,31)	0,12	(0,28)	(0,27)	0,06	(0,24)
Altres dotacions a provisions	(0,44)	(0,02)	(0,42)	(0,47)	(0,02)	(0,43)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	0,34	0,00	0,32	0,00	0,00	0,00
Resultat abans d'impostos	0,45	1,49	0,51	0,63	0,24	0,60
Impost sobre Societats	(0,03)	(0,29)	(0,04)	(0,14)	0,14	(0,12)
Resultat després d'impostos	0,42	1,20	0,47	0,49	0,38	0,48
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	0,00	0,20	0,02	0,00	0,05	0,01
Resultat atribuït al Grup	0,42	1,00	0,45	0,49	0,33	0,47

En milions d'euros:

Actius totals mitjans nets	339.061	20.203	359.264	337.447	32.843	368.639
----------------------------	---------	--------	---------	---------	--------	---------

Perímetre homogeni CABK	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
Dades en %					
Ingressos per interessos	1,96	1,97	2,02	1,96	1,92
Despeses per interessos	(0,75)	(0,75)	(0,75)	(0,66)	(0,62)
Marge d'interessos	1,21	1,22	1,27	1,30	1,30
Ingressos per dividends	0,12	0,01	0,10	0,01	0,13
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	0,19	0,17	0,23	0,05	0,14
Comissions netes	0,62	0,63	0,64	0,65	0,70
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	0,37	0,13	0,15	0,05	0,15
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegur	0,09	0,09	0,11	0,13	0,15
Altres ingressos i despeses d'explotació	(0,09)	(0,04)	(0,28)	(0,11)	(0,01)
Marge brut	2,51	2,21	2,22	2,08	2,56
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1,18)	(1,16)	(1,17)	(1,22)	(1,19)
Despeses d'explotació extraordinàries	0,00	(0,14)	0,00	0,00	0,00
Marge d'explotació	1,33	0,91	1,05	0,86	1,37
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	1,33	1,05	1,05	0,86	1,37
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(0,30)	(0,26)	0,45	(0,31)	(0,27)
Altres dotacions a provisions	(0,29)	(0,19)	(0,32)	(0,44)	(0,47)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	(0,13)	(0,10)	(0,91)	0,34	0,00
Resultat abans d'impostos	0,61	0,50	0,26	0,45	0,63
Impost sobre Societats	(0,17)	(0,11)	(0,18)	(0,03)	(0,14)
Resultat després d'impostos	0,44	0,39	0,09	0,42	0,49
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	0,01	0,00	(0,00)	0,00	0,00
Resultat atribuït al Grup	0,43	0,39	0,09	0,42	0,49

En milions d'euros:

Actius totals mitjans nets	338.300	341.425	338.674	339.061	337.447
----------------------------	---------	---------	---------	---------	---------

(1) Ingressos/despeses del trimestre anualitzats sobre actius totals mitjans.

Marge brut

Marge d'interessos

• El marge d'interessos del primer semestre se situa en 2.349 milions d'euros (+15,1 % respecte del primer semestre del 2016), afectat per la consolidació per integració global de BPI des del febrer, que aporta un 8,2 % de creixement. El marge d'interessos de CaixaBank en un entorn de tipus d'interès en mínims augmenta un 6,9 % a causa principalment de:

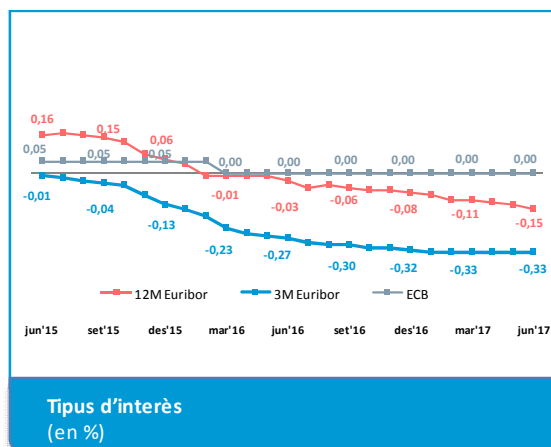
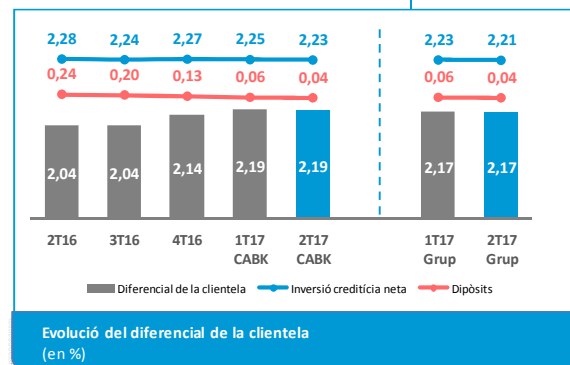
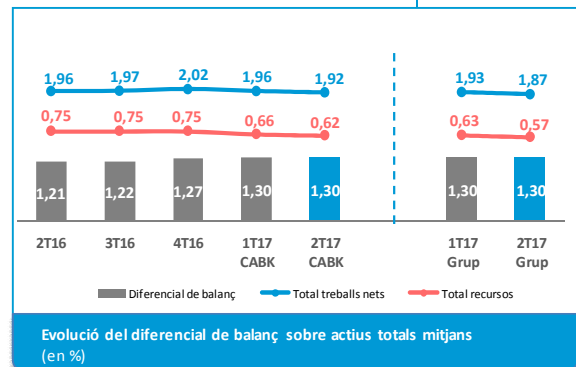
- **Intensa gestió del finançament minorista**, que ha suposat una forta reducció del cost de l'estalvi a venciment, -52 punts bàsics en els últims dotze mesos (del 0,63 % del primer semestre del 2016 al 0,11 % del primer semestre del 2017).
- **Estalvi en els costos del finançament institucional** per menor volum i tipus.
- **Evolució dels ingressos afectada per la reducció de la rendibilitat de la cartera creditícia i de la cartera de renda fixa** després de la baixada dels tipus d'interès de mercat.

• **Augment del marge d'interessos en el segon trimestre del 3,7 %, un +2,4 % del qual correspon a l'aportació de BPI**, que incorpora un mes més respecte del trimestre anterior. En l'àmbit de CaixaBank, el marge d'interessos **augmenta un 1,3 %**. La seva evolució reflecteix:

- **Continua la reducció del cost dels recursos minoristes**, en què destaca la disminució de -7 punts bàsics de l'estalvi a venciment i de -1 punt bàsic de l'estalvi a la vista.
- **Manteniment dels ingressos financers de l'activitat creditícia**. El tipus mitjà es redueix en -2 punts bàsics, afectat pel descens de la corba de tipus d'interès.
- En el segon trimestre de l'any el **diferencial de la clientela** es manté en el 2,19 % (el diferencial més alt dels últims anys), gràcies al fet que la disminució del cost dels dipòsits ha estat igual a la disminució del rendiment del crèdit (-2 punts bàsics).

- El **diferencial del balanç** de CaixaBank s'estabilitza en l'**1,30 %**. La caiguda dels costos financers del 0,66 % al 0,62 % ha tingut la mateixa magnitud que la reducció dels ingressos financers, de l'1,96 % a l'1,92 %.

En l'àmbit del Grup, el **diferencial de la clientela** es manté en el **2,17 %** i s'igualava la reducció dels crèdits a la del cost dels dipòsits (-2 punts bàsics). El **diferencial de balanç** es manté en l'**1,30 %**.

Evolució trimestral de rendiments i càrregues assimilades

En milions d'euros	2T17 CABK			2T17 BPI			2T17 Grup		
	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	9.913	39	1,58	1.512	2	0,53	11.394	41	1,44
Cartera de crèdits (a)	191.460	1.066	2,23	19.788	96	1,95	211.249	1.163	2,21
Valors representatius de deute	22.933	87	1,52	4.919	9	0,73	27.550	93	1,35
Altres actius amb rendiment	50.018	417	3,34				50.018	417	3,34
Resta d'actius	63.123	4		6.624	4		68.428	7	
Total actius mitjos (b)	337.447	1.613	1,92	32.843	111	1,35	368.639	1.721	1,87
Intermediaris financers	39.014	(41)	0,42	3.776	(2)	0,21	42.823	(43)	0,40
Recursos de l'activitat minorista (c)	168.937	(15)	0,04	20.035	(5)	0,10	188.969	(20)	0,04
Estalvi a la vista	139.076	(10)	0,03	10.960			150.036	(10)	0,03
Estalvi a venciment	29.861	(5)	0,07	9.075	(5)	0,22	38.933	(10)	0,10
Estalvi a termini	28.817	(5)	0,07	9.022	(5)	0,22	37.837	(10)	0,11
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail	1.044			53			1.096		
Emprèstits institucionals i valors negociables	25.794	(70)	1,09	753	(3)	1,60	26.544	(74)	1,12
Passius subordinats	5.297	(39)	2,95	360	(4)	4,46	5.357	(39)	2,92
Altres passius amb cost	55.045	(346)	2,52	4.093	6	(0,59)	59.400	(341)	2,30
Resta de passius	43.360	(4)		3.826	(5)		45.546	(8)	
Total recursos mitjos (d)	337.447	(515)	0,62	32.843	(13)	0,15	368.639	(525)	0,57
Marge d'interessos		1,098			98			1,196	
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		2,19			1,85			2,17	
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,30			1,20			1,30	

En milions d'euros	1T17 CABK			1T17 BPI			1T17 Grup		
	S.medio	R/C	Tipus %	S.medio	R/C	Tipus %	S.medio	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	10.934	43	1,60	780	2	1,04	11.714	45	1,54
Cartera de crèdits (a)	192.555	1.066	2,25	12.989	63	1,97	205.544	1.129	2,23
Valors representatius de deute	24.262	91	1,52	2.711	6	0,90	26.973	97	1,45
Altres actius amb rendiment	48.669	436	3,64				48.669	436	3,64
Resta d'actius	62.641	4		3.723			66.364	4	
Total actius mitjos (b)	339.061	1.640	1,96	20.203	71	1,43	359.264	1.711	1,93
Intermediaris financers	43.335	(40)	0,38	2.566	(1)	0,16	45.901	(41)	0,36
Recursos de l'activitat minorista (c)	167.033	(25)	0,06	12.943	(3)	0,09	179.976	(28)	0,06
Estalvi a la vista	132.224	(12)	0,04	6.805			139.029	(12)	0,04
Estalvi a venciment	34.809	(13)	0,14	6.138	(3)	0,20	40.947	(16)	0,15
Estalvi a termini	34.128	(12)	0,15	6.103	(3)	0,20	40.231	(15)	0,15
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail	681	(1)	0,01	35			716	(1)	0,01
Emprèstits institucionals i valors negociables	27.544	(79)	1,17	575	(1)	0,71	28.119	(80)	1,16
Passius subordinats	4.600	(34)	3,04	10			4.610	(34)	3,03
Altres passius amb cost	53.040	(373)	2,85	2.776	7	(1,02)	55.816	(366)	2,66
Resta de passius	43.509	(5)		1.333	(4)		44.842	(9)	
Total recursos mitjos (d)	339.061	(556)	0,66	20.203	(2)	0,04	359.264	(558)	0,63
Marge d'interessos		1,084			69			1,153	
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		2,19			1,88			2,17	
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,30			1,39			1,30	

Per a la correcta interpretació de les taules d'evolució de rendiments i càrregues del primer i segon trimestre del 2017 s'han de tenir en compte els aspectes següents:

- D'acord amb la normativa comptable, els ingressos derivats de l'aplicació de tipus negatius s'imputen segons la seva naturalesa. La rúbrica d'intermediaris financers de l'actiu recull els interessos negatius dels saldos d'intermediaris financers del passiu, els més significatius dels quals són els ingressos del finançament TLTRO II. De forma simètrica, la rúbrica d'intermediaris financers del passiu recull els interessos negatius dels saldos d'intermediaris financers de l'actiu. Només el net entre ingressos i despeses de les dues rúbriques té significació econòmica.

- Els epígrafs 'Altres actius amb rendiment' i 'Altres passius amb cost' recullen principalment l'activitat asseguradora de vida estalvi del Grup. Al seu torn, el resultat del negoci assegurador de BPI es comptabilitza pel net a la rúbrica 'Altres passius amb cost'.
- BPI s'ha integrat l'1 de febrer del 2017 i, com a conseqüència, el segon trimestre incorpora tres mesos de resultats i saldos mitjans, mentre que el primer trimestre només n'inclou dos.
- En el primer trimestre del 2017 els ingressos per *unit links* del perímetre BPI per import de 2 milions d'euros es van registrar en marge d'interessos d'acord amb el seu criteri de presentació d'informació pública. En el segon trimestre del 2017, aquest import i els ingressos generats en el període s'han registrat, d'acord amb el criteri de presentació d'informació pública de CaixaBank, com a majors ingressos de comissions per comercialització d'assegurances.
- La informació del perímetre BPI correspon a la integració global dels seus actius i passius considerant els ajustos realitzats en la combinació de negocis. Addicionalment, en l'elaboració de les dades separant els perímetres CaixaBank i BPI no s'han ajustat les operacions intragrup entre ambdós perímetres (principalment deute subordinat de BPI subscrit per CaixaBank), mentre que aquest ajust sí que s'ha realitzat en les dades elaborades per al Grup.

En milions d'euros	2T16			3T16			4T16		
	S.medio	R/C	Tipo %	S.medio	R/C	Tipo %	S.medio	R/C	Tipo %
Intermediaris financers	12.688	7	0,22	10.790	35	1,29	9.851	38	1,52
Cartera de crèdits (a)	192.332	1.092	2,28	192.632	1.084	2,24	192.579	1.097	2,27
Valors representatius de deute	23.071	122	2,13	22.986	104	1,80	23.618	96	1,62
Altres actius amb rendiment	46.779	425	3,65	49.643	458	3,67	48.777	480	3,92
Resta d'actius	63.430	3		65.374	6		63.849	7	
Total actius mitjos (b)	338.300	1.649	1,96	341.425	1.687	1,97	338.674	1.718	2,02
Intermediaris financers	32.854	(46)	0,56	38.367	(41)	0,42	40.036	(37)	0,37
Recursos de l'activitat minorista (c)	177.263	(106)	0,24	173.048	(86)	0,20	169.558	(57)	0,13
Estalvi a la vista	119.379	(25)	0,09	120.321	(22)	0,07	125.313	(18)	0,06
Estalvi a venciment	57.884	(81)	0,56	52.728	(64)	0,48	44.245	(39)	0,35
Estalvi a termini	57.459	(81)	0,56	52.315	(64)	0,49	43.112	(39)	0,36
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail	425			412		0,02	1.133		0,01
Emprèstits institucionals i valors negociables	29.288	(93)	1,28	28.663	(88)	1,22	27.926	(87)	1,24
Passius subordinats	4.366	(34)	3,11	4.263	(32)	3,01	4.119	(32)	3,07
Altres passius amb cost	49.134	(347)	2,84	52.720	(394)	2,98	52.367	(421)	3,20
Resta de passius	45.395	(2)		44.364	(7)		44.668	(7)	
Total recursos mitjos (d)	338.300	(628)	0,75	341.425	(648)	0,75	338.674	(641)	0,75
Marge d'interessos		1.021			1.039			1.077	
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		2,04			2,04			2,14	
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,21			1,22			1,27	

Comissions

- Els **ingressos per comissions se situen en els 1.252 milions d'euros (+23,9 %)** després de la incorporació de BPI (+11,5 %).
- Les **comissions de CaixaBank creixen fins als 1.135 milions d'euros, un +12,4 %** en comparació del mateix període de l'exercici anterior. Hi destaquen:
 - Les **comissions bancàries, valors i altres** assoleixen els 716 milions d'euros (+10,8 %). Inclouen ingressos d'operacions de valors, les comissions derivades de transaccionalitat, així com les de risc, gestió de dipòsits, mitjans de pagament i banca d'inversió.
El 2017 destaca el registre de majors comissions per operacions de banca d'inversió, una major transaccionalitat i ingressos associats a mitjans de pagament.
 - Les **comissions de fons d'inversió** se situen en 214 milions d'euros (+9,1 %) després de l'increment del patrimoni gestionat. El primer semestre del 2016 es va veure afectat per la volatilitat en els mercats.
 - **Creixement de les comissions per gestió de plans de pensions** fins als 95 milions d'euros (+6,5 %) amb augment del patrimoni gestionat a través d'una àmplia oferta de productes.
 - **Creixement de les comissions per comercialització d'assegurances** fins als 110 milions d'euros (+39,9 %).
- **L'evolució trimestral (+13,1 %)** reflecteix un mes addicional d'ingressos per comissions de BPI i la fortalesa comercial de CaixaBank, que permet d'incrementar els ingressos per comissions un +8,3 % gràcies a la major transaccionalitat, els ingressos d'operacions de banca d'inversió, mitjans de pagament i els derivats de la comercialització d'assegurances.

Evolució interanual	Grup			CABK		BPI
	1S17	1S16	Var. en %	1S17	Var. en %	1S17
En milions d'euros						
Comissions bancàries, valors i altres	789	646	22,1	716	10,8	73
Fons d'inversió, carteres i sicav's	231	196	17,8	214	9,1	17
Plans de pensions	98	89	10,1	95	6,5	3
Comercialització d'assegurances	134	79	70,3	110	39,9	24
Comissions netes	1.252	1.010	23,9	1.135	12,4	117

Evolució trimestral	Grup			CABK		BPI
	2T17	1T17	Var. en %	2T17	Var. en %	2T17
En milions d'euros						
Comissions bancàries, valors i altres	416	373	12,2	372	8,8	44
Fons d'inversió, carteres i sicav's	121	110	10,6	110	5,3	11
Plans de pensions	51	47	7,0	49	4,7	2
Comercialització d'assegurances	76	58	28,6	59	14,7	17
Comissions netes	664	588	13,1	590	8,3	74

Perímetre homogeni CABK	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
	En milions d'euros				
Comissions bancàries, valors i altres	336	341	333	344	372
Fons d'inversió, carteres i sicav's	99	99	108	104	110
Plans de pensions	47	49	49	46	49
Comercialització d'assegurances	40	47	54	51	59
Comissions netes	522	536	544	545	590

En el primer trimestre del 2017 els ingressos per unitat links del perímetre BPI per import de 2 milions d'euros es van registrar en marge d'interessos d'acord amb el seu criteri de presentació d'informació pública. En el segon trimestre del 2017, aquest import i els ingressos generats en el període s'han registrat, d'acord amb el criteri de presentació d'informació pública de CaixaBank, com a majors ingressos de comissions per comercialització d'assegurances.

Ingressos de la cartera de participades

- Els **ingressos de la cartera de participades se situen en 389 milions d'euros (-2,8 %)**. Inclouen els resultats de les entitats valorades pel mètode de la participació i els ingressos per dividendes.
- Els ingressos per dividendes inclouen en el segon trimestre 104 milions d'euros corresponents a la meritació de la totalitat del dividend aprovat per la Junta General d'Accionistes de Telefónica per import de 0,4 €/acció. En exercicis anteriors el dividend es va meritjar entre el segon i el quart trimestre, atenent les seves dates d'aprovació.
- Pel que fa als resultats de les participades, cal destacar:
 - En l'evolució de CaixaBank (-30,1 %) incideixen, a més de l'evolució del negoci de les participades, una menor contribució després dels canvis de perímetre relacionats amb la permuta de Bank of East Asia i GF Inbursa amb CriteríaCaixa el maig del 2016 i la consolidació per integració global de BPI des de l'1 de febrer del 2017.

Així mateix, inclou el registre del resultat atribuït derivat de la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA (-97 milions d'euros) el gener del 2017, originat principalment per la imputació d'ajustos de valoració per diferències de conversió al compte de resultats de BPI anteriorment reconegudes al seu patrimoni.

- A BPI els resultats corresponen, entre d'altres, a les participacions a BFA i BCI.

Evolució interanual	Grup			CABK		BPI
	1S17	1S16	Var. en %	1S17	Var. en %	1S17
En milions d'euros						
Ingressos per dividendes	121	108	11,8	115	5,9	6
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	268	292	(8,2)	165	(43,4)	103
Ingressos de la cartera de participades	389	400	(2,8)	280	(30,1)	109

Evolució trimestral	Grup			CABK		BPI
	2T17	1T17	Var. en %	2T17	Var. en %	2T17
En milions d'euros						
Ingressos per dividendes	113	8		107		6
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	183	85	115,5	119	157,0	64
Ingressos de la cartera de participades	296	93		226		70

Perímetre homogeni CABK	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
En milions d'euros					
Ingressos per dividendes	103	5	86	8	107
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	160	145	192	46	119
Ingressos de la cartera de participades	263	150	278	54	226

Guanyos/pèrdues per actius i passius financers i altres

- Els **guanyos/pèrdues per actius i passius financers i altres** se situen en 177 milions d'euros (-70,1% en comparació del mateix període del 2016). El 2016 incloïen, principalment, la materialització de plusvàlues latents d'actius de renda fixa classificats com a actius financers disponibles per a la venda i el registre de la plusvàlua bruta de 165 milions d'euros després de la formalització de l'operació d'adquisició de Visa Europe Ltd. per part de Visa Inc.

Evolució interanual	Grup			CABK		BPI
	1S17	1S16	Var. en %	1S17	Var. en %	1S17
En milions d'euros						
Guanyos/pèrdues en baixa d'actius i altres	177	593	(70,1)	164	(72,2)	13

Evolució trimestral	Grup			CABK		BPI
	2T17	1T17	Var. en %	2T17	Var. en %	2T17
En milions d'euros						
Guanyos/pèrdues en baixa d'actius i altres	134	43		126		8

Perímetre homogeni CABK	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
En milions d'euros					
Guanyos/pèrdues en baixa d'actius i altres	325	125	130	38	126

Ingressos i despeses emparats per contractes d'assegurança o reassegurança

Evolució interanual	Grup			CABK	
	1S17	1S16	Var. en %	1S17	Var. en %
En milions d'euros					
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurança o reassegurança	233	140	66,7	233	66,7

Evolució trimestral	Grup			CABK	
	2T17	1T17	Var. en %	2T17	Var. en %
En milions d'euros					
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurança o reassegurança	123	110	10,8	123	10,8

Perímetre homogeni CABK	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
En milions d'euros					
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurança o reassegurança	76	74	97	110	123

- **Creixement sostingut** dels ingressos derivats de l'activitat d'assegurances de vida risc fins als 233 milions d'euros (+66,7%), essencialment després de la intensa activitat així com per la finalització del contracte de reassegurança sobre una cartera de vida risc individual de VidaCaixa a la darrera del mes d'octubre del 2016 (ingressos addicionals el 2017 per un import de 61 milions d'euros).

Altres ingressos i despeses d'explotació

- Altres ingressos i despeses d'explotació (-120 milions d'euros, -11,5 %) inclou, entre d'altres, ingressos i càrregues de filials no immobiliàries, ingressos per lloguers i despeses per la gestió dels immobles adjudicats i contribucions, taxes i impostos. Pel que fa a aquests últims, la seva meritació provoca estacionalitat en l'evolució trimestral de l'epígraf.
 - El segon trimestre del 2017 inclou les contribucions al Fons Únic de Resolució per import de 75 i 15 milions d'euros a CaixaBank i BPI,¹ respectivament.
 - Registre en el primer trimestre de cada exercici d'una estimació de l'impost de béns immobles meritat (55 milions d'euros el 2017).
 - Contribució al Fons de Garantia registrada en el quart trimestre.
- Addicionalment, en l'evolució interanual de CaixaBank s'han de considerar, entre d'altres, els aspectes següents:
 - Ingrés en el segon trimestre del 2017 derivat de l'acord amb Cecabank (+115 milions d'euros). *Vegeu l'apartat 'Fets rellevants del primer semestre del 2017'.*
 - Registre en aquest epígraf, des del primer trimestre del 2017, de la despesa per l'impost estatal de dipòsits, anteriorment registrada a 'Altres dotacions a provisions' (27 milions d'euros en el primer semestre del 2017).

Evolució interanual	Grup			CABK		BPI
	1S17	1S16	Var. en %	1S17	Var. en %	1S17
En milions d'euros						
FUR	(90)	(74)	21,5	(75)	0,8	(15)
Altres ingressos i despeses d'explotació	(30)	(61)	(51,8)	(29)	(52,2)	(1)
Altres ingressos i despeses d'explotació	(120)	(135)	(11,5)	(104)	(23,1)	(16)

Evolució trimestral	Grup			CABK		BPI
	2T17	1T17	Var. en %	2T17	Var. en %	2T17
En milions d'euros						
FUR	(90)			(75)		(15)
Altres ingressos i despeses d'explotació	64	(94)		66		(2)
Altres ingressos i despeses d'explotació	(26)	(94)	(73,2)	(9)	(90,1)	(17)

Perímetre homogeni CABK	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
	En milions d'euros				
FUR i FGD	(74)		(187)		(75)
Altres ingressos i despeses d'explotació	(6)	(34)	(51)	(95)	66
Altres ingressos i despeses d'explotació	(80)	(34)	(238)	(95)	(9)

(1) Inclou 4 milions d'euros corresponents a l'aportació al Fundo de Resolução de Portugal.

Marge d'exploració i despeses

- L'evolució de les despeses d'administració i amortització recurrents (2.216 milions d'euros, +10,7%) reflecteix principalment la incorporació de BPI (+9,9%).

- **Les despeses d'administració i amortització** en perímetre homogeni creixen un 0,8% en comparació del 2016 (-0,9% en despeses de personal), després de la gestió de l'eficiència com a element estratègic clau.

En l'evolució trimestral (-0,9%) també incideix el registre en el primer trimestre de l'impost de béns immobles d'ús propi (7 milions d'euros).

- **Disminució de la ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries** (-2 punts percentuals en els últims dotze mesos) fins al 52,2%.
- Registre el 2017 de 106 milions d'euros de costos de reestructuració associats a BPI (96 milions d'euros dels quals es van registrar en el segon trimestre del 2017).

(1) Últims dotze mesos. Les ràtios d'eficiència del segon i tercer trimestre del 2016 exclouen la contribució al Fons de Resolució Nacional del quart trimestre del 2015 (93 milions d'euros) a l'efecte d'evitar la duplicat amb la contribució al Fons Únic de Resolució del segon trimestre del 2016 (74 milions d'euros). La ràtio del Grup considera BPI des de la seva incorporació al consolidat el febrer del 2017.

Evolució interanual	Grup			CABK		BPI
	1S17	1S16	Var. en %	1S17	Var. en %	1S17
En milions d'euros						
Marge brut	4.280	4.049	5,7	3.890	(3,9)	390
Despeses d'administració	(1.997)	(1.820)	9,7	(1.814)	(0,4)	(183)
Despeses de personal	(1.426)	(1.326)	7,5	(1.314)	(0,9)	(112)
Despeses generals	(571)	(494)	15,4	(500)	1,1	(71)
Amortitzacions	(219)	(182)	21,2	(203)	12,1	(16)
Total despeses d'administració y amortitzacions recurrents	(2.216)	(2.002)	10,7	(2.017)	0,8	(199)
Marge d'exploració sense despeses extraordinàries	2.064	2.047	0,8	1.873	(8,5)	191
Despeses extraordinàries	(106)					(106)
Marge d'exploració	1.958	2.047	(4,4)	1.873	(8,5)	85

Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries (%)¹

Ràtio d'eficiència (%)¹

Evolució trimestral	Grup			CABK		BPI
	2T17	1T17	Var. en %	2T17	Var. en %	2T17
En milions d'euros						
Marge brut	2.387	1.893	26,1	2.154	24,0	233
Despeses d'administració	(1.016)	(981)	3,6	(903)	(0,8)	(113)
Despeses de personal	(724)	(702)	3,0	(655)	(0,5)	(69)
Despeses generals	(292)	(279)	4,7	(248)	(1,8)	(44)
Amortitzacions	(109)	(110)	0,9	(101)	(1,6)	(8)
Total despeses d'administració y amortitzacions recurrents	(1.125)	(1.091)	3,2	(1.004)	(0,9)	(121)
Marge d'exploració sense despeses extraordinàries	1.262	802	57,3	1.150	59,0	112
Despeses extraordinàries	(96)	(10)				(96)
Marge d'exploració	1.166	792	47,1	1.150	59,0	16

Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries (%)¹

Ràtio d'eficiència (%)¹

52,2 52,4 52,3 51,0

55,1 54,0 53,9 78,5

Perímetre homogeni CABK	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
	En milions d'euros				
Marge brut	2.127	1.890	1.888	1.736	2.154
Despeses d'administració	(906)	(902)	(902)	(911)	(903)
Despeses de personal	(660)	(653)	(645)	(659)	(655)
Despeses generals	(246)	(249)	(257)	(252)	(248)
Amortitzacions	(93)	(93)	(96)	(102)	(101)
Total despeses d'administració y amortitzacions recurrents	(999)	(995)	(998)	(1.013)	(1.004)
Marge d'exploració sense despeses extraordinàries	1.128	895	890	723	1.150
Despeses extraordinàries		(121)			
Marge d'exploració	1.128	774	890	723	1.150

Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries (%)¹

Ràtio d'eficiència (%)¹

54,2 53,3 51,0 52,4 52,3

54,2 54,9 52,6 54,0 53,9

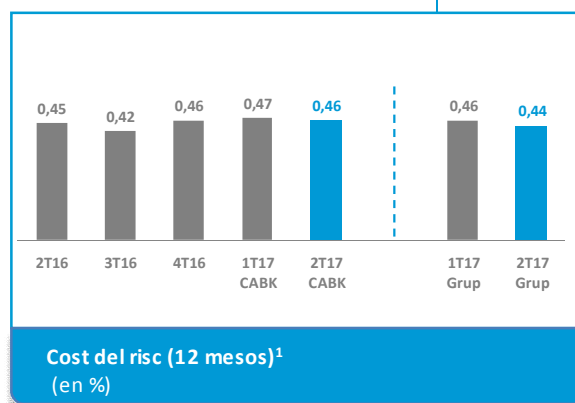
Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres dotacions a provisions

Pèrdues per deteriorament d'actius financers

- Les dotacions per a insolvències se situen en 472 milions d'euros (un -1,5 % respecte del mateix període del 2016 i un -10,9 % respecte del primer trimestre del 2017, que incloïa dotacions singulars).

En el quart trimestre del 2016, l'alliberament de 676 milions d'euros de provisions de la cartera creditícia després del desenvolupament de models interns, consistents amb la Circular 4/2016.

El cost del risc se situa en el 0,44 % exclouent l'alliberament esmentat, 0,14 % si es considera.

(1) BPI considerat des de la seva incorporació al consolidat el febrer del 2017.

Altres dotacions a provisions

- Altres dotacions a provisions (763 milions d'euros) inclou, principalment, la cobertura per a contingències i el deteriorament d'altres actius.

En el primer semestre del 2017 inclou, entre d'altres, el registre de 455 milions d'euros associats a prejubilacions (152 i 303 milions d'euros en el primer i segon trimestre de l'exercici, respectivament) i 154 milions de sanejament de l'exposició a Sareb.

El 2016 incloïa el registre de 160 milions d'euros associats a prejubilacions en el segon trimestre i una provisió addicional de 110 milions d'euros associada a les clàusules terra en el quart trimestre.

Evolució interanual	Grup			CABK		BPI
	1S17	1S16	Var. en %	1S17	Var. en %	1S17
En milions d'euros						
Dotacions per a insolvències	(472)	(478)	(1,5)	(483)	0,7	11
Altres dotacions a provisions	(763)	(434)	76,1	(761)	75,9	(2)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres dotacions a provisions	(1.235)	(912)	35,4	(1.244)	36,5	9

Evolució trimestral	Grup			CABK		BPI
	2T17	1T17	Var. en %	2T17	Var. en %	2T17
En milions d'euros						
Dotacions per a insolvències	(223)	(249)	(10,9)	(228)	(10,6)	5
Altres dotacions a provisions	(393)	(370)	6,3	(392)	6,2	(1)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres dotacions a provisions	(616)	(619)	(0,7)	(620)	(0,7)	4

Perímetre homogeni CABK	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
	En milions d'euros				
Dotacions per a insolvències	(253)	(218)	382	(255)	(228)
Altres dotacions a provisions	(249)	(47)	(274)	(369)	(392)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres dotacions a provisions	(502)	(265)	108	(624)	(620)

Guanys/pèrdues en la baixa d'actius i altres i despesa per impost sobre societats

• **Guanys/pèrdues en la baixa d'actius i altres** inclou principalment els resultats d'operacions singulars formalitzades i els resultats per vendes d'actius i sanejaments, sobretot, de la cartera immobiliària. La seva evolució reflecteix:

- Millora sostinguda en els resultats en la venda d'actius immobiliaris. En el semestre el marge sobre el valor comptable net se situa en el 15 % (+12 punts percentuals en comparació del mateix període del 2016).
- Altres resultats immobiliaris inclouen, essencialment, dotacions derivades de les valoracions dels actius partint de models interns del Grup (en el quart trimestre del 2016, registre de -656 milions d'euros).
- Altres resultats entre els quals destaquen el resultat de la combinació de negocis amb BPI el 2017 (256 milions d'euros) i el resultat negatiu de l'amortització anticipada de l'emissió de bons bescanviables de Repsol en el primer trimestre del 2016.

Evolució interanual	Grup			CABK	
	1S17	1S16	Var. en %	1S17	Var. en %
En milions d'euros					
Resultats en la venda d'immobles	79	16		79	
Altres resultats immobiliaris	(38)	(183)	(79,3)	(38)	(79,3)
Altres	241	(80)		241	
Guanys / pèrdues en la baixa d'actius i altres	282	(247)		282	
<i>Resultat per vendes, net (sobre valor net activat)</i>	15%	3%			

Evolució trimestral	Grup			CABK	
	2T17	1T17	Var. en %	2T17	Var. en %
En milions d'euros					
Resultats en la venda d'immobles	44	35	28,2	44	28,2
Altres resultats immobiliaris	(28)	(10)		(28)	
Altres	(12)	253		(12)	
Guanys / pèrdues en la baixa d'actius i altres	4	278	(98,3)	4	(98,4)
<i>Resultat per vendes, net (sobre valor net activat)</i>	15%	15%		15%	

Perímetre homogeni CABK	Grup			CABK	
	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
En milions d'euros					
Resultats en la venda d'immobles	7	6	50	35	44
Altres resultats immobiliaris	(121)	(89)	(834)	(10)	(28)
Altres			10	253	(12)
Guanys / pèrdues en la baixa d'actius i altres	(114)	(83)	(774)	278	4
<i>Resultat per vendes, net (sobre valor net activat)</i>	2%	2%	14%	15%	15%

• En la **despesa per impost sobre societats**, i pel que fa als ingressos de participades i als resultats per operacions corporatives, s'aplica el principi tributari que evita la doble imposició, amb impacte el 2017 del registre del resultat de la combinació de negocis amb BPI.

Activitat

Balanç

Els actius totals se situen en 378.684 milions d'euros el 30 de juny del 2017 (+8,8 %, +2,3 % en el trimestre). La seva evolució trimestral ve marcada, entre d'altres, pels efectes estacionals propis del perímetre a l'epígraf 'Dipòsits de la clientela', així com per l'increment de l'epígraf 'Efectiu, saldos en efectiu a bancs centrals i altres dipòsits a la vista'.

En milions d'euros	Grup				
	30.06.17	31.03.17	Var. en %	31.12.16	Var. en %
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	14.768	6.055	143,9	13.260	11,4
Actius financers mantinguts per a negociar	11.976	13.311	(10,0)	11.668	2,6
Actius financers disponibles per a la venda	69.208	68.398	1,2	65.077	6,3
Préstecs i partides a cobrar	229.788	229.109	0,3	207.641	10,7
Préstecs i bestretes a Bancs Centrals i Entitats de crèdit	6.600	6.496	1,6	6.742	(2,1)
Préstecs i bestretes a la clientela	220.257	219.667	0,3	200.338	9,9
Valors representatius de deute	2.931	2.946	(0,5)	561	
Inversions mantingudes fins al venciment	7.789	8.320	(6,4)	8.306	(6,2)
Inversions en negocis conjunts i associades	6.211	6.359	(2,3)	6.421	(3,3)
Actius tangibles	6.547	6.531	0,2	6.437	1,7
Actius intangibles	3.843	3.837	0,2	3.687	4,2
Actius no corrents en venda	6.386	6.568	(2,8)	6.405	(0,3)
Resta actius	22.168	21.779	1,8	19.025	16,5
Total actiu	378.684	370.267	2,3	347.927	8,8
Passiu	354.309	345.488	2,6	324.371	9,2
Passius financers mantinguts per a negociar	9.505	10.342	(8,1)	10.292	(7,6)
Passius financers a cost amortitzat	276.862	268.498	3,1	254.093	9,0
Dipòsits de Bancs Centrals i Entitats de Crèdit	40.214	40.323	(0,3)	36.345	10,6
Dipòsits de la clientela	203.497	196.961	3,3	187.167	8,7
Valors representatius de deute emessos	28.372	27.385	3,6	27.708	2,4
Altres passius financers	4.779	3.829	24,8	2.873	66,3
<i>Promemoria: Passius subordinats</i>	5.192	5.189	0,1	4.119	26,1
Passius emparats en contractes d'assegurances i reassegurances	49.286	48.676	1,3	45.804	7,6
Provisions	5.346	5.104	4,7	4.730	13,0
Resta passius	13.310	12.868	3,4	9.452	40,8
Patrimoni net	24.375	24.779	(1,6)	23.556	3,5
Fons propis	23.830	23.833	(0,0)	23.400	1,8
<i>del que: Resultat atribuït al Grup</i>	839	403		1.047	
Interessos minoritaris	390	383	1,8	29	
Ajustos per valoració i altres	155	563	(72,5)	127	22,0
Total passiu i patrimoni net	378.684	370.267	2,3	347.927	8,8

Crèdit a la clientela

El **crèdit brut a la clientela** assoleix els **228.435 milions d'euros (+11,5 % el 2017)** després de la incorporació de BPI.

A **CaixaBank la cartera total es manté estable (+0,1 %)** i la **cartera sana creix un +0,5 %** el 2017. Si no es considera l'efecte estacional dels avançaments a pensionistes del juny (+1.543 milions d'euros) ni la reducció del finançament a Criteriacaixa en el marc del procés de desconsolidació prudencial, l'evolució de la cartera sana és del +0,2 %.

Aquesta dinàmica es recolza en les oportunitats solvents de negoci, en les estratègies comercials enfocades a l'especialització i la proximitat amb els clients i en la millora dels indicadors de qualitat creditícia.

En l'**evolució trimestral** el perímetre CaixaBank mostra un creixement del 0,2 % (BPI es manté estable). En l'evolució dels segments de la cartera creditícia de **CaixaBank**, destaca:

- El **crèdit per a l'adquisició d'habitatge** continua marcat pel desapalancament de les famílies, i la nova producció és inferior a les amortitzacions.

La quota de mercat¹ en hipoteques és del 17,6 %.

- El **crèdit a particulars – altres finalitats** es continua veient impulsat pel crèdit al consum, que compensa el desapalancament en altres finalitats. En el segon trimestre del 2017, estacionalitat referida per avançaments a pensionistes.

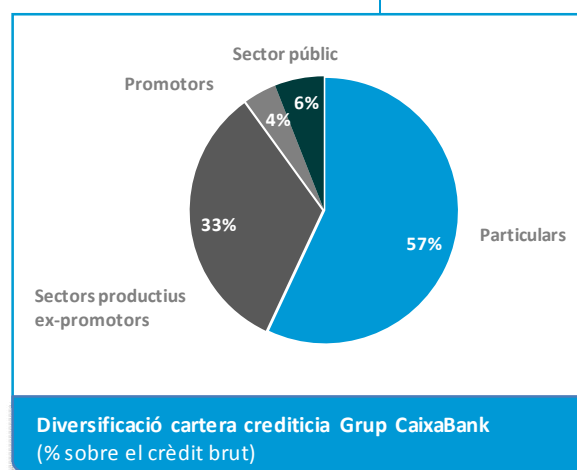
- El finançament a empreses-sectors productius expromotors augmenta un +0,4 % (+2,1 % el 2017).

Les quotes de mercat¹ en productes de finançament de circulat assoleixen el 21,1 % en *factoring* i *confirming* i el 17,3 % en crèdit comercial.

- El pes del **finançament a promotors** sobre la cartera de crèdit es redueix fins al 3,7 % el 30 de juny del 2017 (-22 punts bàsics el 2017), després de la contínua gestió dels actius problemàtics.

- Reducció del **finançament a Criteriacaixa** amb un impacte rellevant en el primer trimestre del 2017 (-951 milions d'euros).

- Evolució del crèdit al **sector públic** marcada per operacions singulars.

(1) Última informació disponible. Dades d'elaboració pròpia. Font: Banc d'Espanya (Infbal) i AEF (Associació Espanyola de Factoring).

En milions d'euros	30.06.17			Var 2T17 en %			Var 1S17 en %	
	Grup	CABK	BPI	Grup	CABK	BPI	Grup	CABK
Crèdits a particulars	131.293	118.891	12.402	1,0	1,1	0,1	11,0	0,5
Compra habitatge	96.041	84.954	11.087	(0,8)	(0,9)	(0,1)	11,2	(1,7)
Altres finalitats	35.252	33.937	1.315	6,1	6,2	2,0	10,5	6,4
<i>Del que: Consum a Espanya</i>	<i>9.174</i>	<i>9.174</i>		<i>6,0</i>	<i>6,0</i>		<i>13,1</i>	<i>13,1</i>
Crèdits a empreses	83.424	74.018	9.406	(0,2)	(0,2)	(0,6)	12,6	(0,1)
Sectors productius ex-promotors	74.993	66.162	8.831	0,1	0,4	(2,3)	15,7	2,1
Promotors	8.171	7.596	575	(2,8)	(4,8)	34,0	1,8	(5,3)
Criteriacaixa	260	260		(4,8)	(4,8)		(78,8)	(78,8)
Sector Públic	13.718	12.192	1.526	(4,1)	(5,0)	3,5	9,8	(2,4)
Crèdits a la clientela, brut2	228.435	205.101	23.334	0,2	0,2	0,0	11,5	0,1
<i>Del que:</i>								
<i>Crèdit sa</i>	<i>213.533</i>	<i>191.524</i>	<i>22.009</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>	<i>12,1</i>	<i>0,5</i>
Fons per a insolvències	(7.420)	(6.354)	(1.066)	(2,6)	(2,5)	(3,1)	11,0	(4,9)
Crèdits a la clientela, net	221.015	198.747	22.268	0,3	0,3	0,2	11,5	0,3
Riscos contingents	11.730	10.318	1.412	(1,3)	(1,1)	(2,4)	10,6	(2,7)

(2) Vegeu 'Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió' a 'Annexos - Glossari'.

Recursos de clients

Els recursos de clients assolixen els 348.903 milions d'euros, +14,8 % el 2017, després de la incorporació de BPI (+11,4 %).

A CaixaBank els recursos de clients augmenten un 3,4 % el 2017, amb un increment del +4,5 % dels actius sota gestió i d'un +4,0 % dels recursos en balanç, tot i que el creixement de l'estalvi a la vista en el segon trimestre es veu afectat per efectes estacionals.

BPI contribueix en l'evolució trimestral (+3,2 %) amb un creixement del +1,5 %. A CaixaBank l'increment és del +3,4 %, i destaquen:

- Els recursos en balanç se situen en 225.797 milions d'euros (+4,1 %).
 - Creixement del 9,3 % de l'estalvi a la vista, fins als 149.048 milions d'euros. L'efecte associat a les pagues dobles i els venciments del període són els principals factors que incideixen en la seva evolució.
 - L'estalvi a termini se situa en 28.396 milions d'euros (-11,1 %) després de la gestió dels marges de les operacions en un entorn de tipus d'interès en mínims en la renovació de venciments.
 - Creixement dels passius per contractes d'assegurances¹ (+1,5 %).

CaixaBank manté el seu lideratge amb una quota² de mercat en assegurances d'estalvi del 25,7 % com a resultat de l'èxit de les campanyes comercials del programa CaixaFu[Tu]r.

- Els actius sota gestió se situen en 85.590 milions d'euros (+1,1 %) en un trimestre amb un lleu impacte negatiu en la valoració dels actius derivat de l'evolució del mercat.
 - Increment del patrimoni gestionat en fons d'inversió, carteres i SICAV fins als 59.461 milions d'euros (+1,0 %).
 - Evolució positiva dels plans de pensions (+1,3 % el 2017) fins a assolir els 26.129 milions d'euros.

CaixaBank és líder en fons d'inversió, en participis i en patrimoni, amb una quota² del 17,8 %, i en plans de pensions, del 23,4 %.

L'epígraf Altres comptes de CaixaBank durant l'any reflecteix el venciment del deute sobirà subordinat de Criteriacaixa distribuït a clients (1.505 milions d'euros) en el primer trimestre del 2017.

(1) No inclou l'impacte de la variació de valor dels actius financers associats.

(2) Última informació disponible. Dades d'elaboració pròpia. Font: INVERCO i ICEA.

Imports en milions d'euros	30.06.17			Var 2T17 en %			Var 1S17 en %	
	Grup	CABK	BPI	Grup	CABK	BPI	Grup	CABK
Recursos de l'activitat de clients	200.838	180.784	20.054	4,8	5,3	0,2	14,3	2,9
Estalvi a la vista	160.182	149.048	11.134	8,9	9,3	4,8	20,7	12,3
Estalvi a termini*	37.307	28.396	8.911	(9,7)	(11,1)	(5,0)	(5,8)	(28,3)
Passius subordinats retail	3.349	3.340	9				0,3	
Passius per contractes d'assegurances	48.153	44.065	4.088	1,5	1,5	1,9	19,4	9,3
Cessió temporal d'actius i altres	963	948	15	(57,2)	(48,6)	(96,3)	(16,5)	(17,8)
Recursos de balanç	249.954	225.797	24.157	3,5	4,1	(1,1)	15,1	4,0
Fons d'inversió, carteres i Sicav's	65.747	59.461	6.286	1,7	1,0	9,6	16,0	4,9
Plans de pensions	28.750	26.129	2.621	1,4	1,3	2,6	14,0	3,6
Actius sota gestió	94.497	85.590	8.907	1,6	1,1	7,4	15,4	4,5
Altres comptes	4.452	2.958	1.494	21,6	25,9	13,9	(8,8)	(39,4)
Total recursos de clients	348.903	314.345	34.558	3,2	3,4	1,5	14,8	3,4

(3) Inclou emprèstits minoristes per import de 543 milions d'euros el 30 de juny del 2017.

(4) Vegeu 'Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió' a 'Annexos - Glossari'.

Gestió del risc

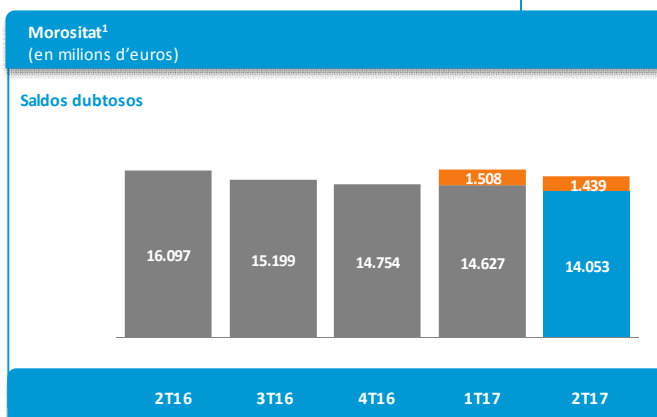
Qualitat del risc de crèdit

Morositat

- Reducció de -643 milions d'euros de saldos dubtosos en el segon trimestre del 2017.

La ràtio de morositat del Grup se situa en el 6,5 % (6,9 % el desembre del 2016).

- A CaixaBank els saldos dubtosos disminueixen -574 milions d'euros en el segon trimestre del 2017 (-2.044 milions d'euros en els últims dotze mesos), i la ràtio de morositat se situa en el 6,5 %.
- BPI va aportar el 31 de març del 2017 saldos dubtosos per 1.508 milions d'euros amb criteris del Grup (1.439 milions d'euros el 30 de juny del 2017). La seva ràtio de morositat és del 5,8 %.

(1) Càlculs considerant crèdits i riscos contingents.

Ràtio de morositat per segments

	1T17			2T17		
	Grup	CABK	BPI	Grup	CABK	BPI
Crèdits a particulars	5,1%	5,1%	5,2%	5,1%	5,1%	5,0%
Habitatge	4,2%	4,1%	5,0%	4,2%	4,1%	4,8%
Altres finalitats	7,8%	7,8%	6,9%	7,5%	7,5%	6,5%
Crèdits a empreses	10,2%	10,5%	7,9%	9,6%	9,9%	7,5%
Sectors productius ex-promotors	8,2%	8,4%	6,9%	8,1%	8,3%	6,3%
Promotors	28,4%	28,4%	29,1%	23,9%	23,8%	25,4%
Sector Públic	1,7%	1,9%	0,1%	1,6%	1,8%	0,1%
Ràtio morositat (crèdits + avals)	6,7%	6,8%	6,1%	6,5%	6,5%	5,8%

La ràtio de morositat de consum a Espanya el 30 de juny del 2017, el 31 de març del 2017 i el 31 de desembre del 2016 és del 3,5 %, el 3,3 % i el 3,0 %, respectivament.

Perímetre homogeni CABK

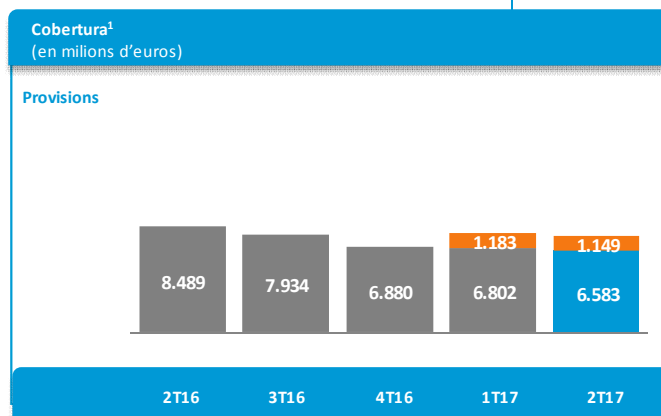
	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
Crèdits a particulars	4,6%	4,7%	5,0%	5,1%	5,1%
Habitatge	3,7%	3,8%	4,0%	4,1%	4,1%
Altres finalitats	6,9%	7,2%	7,7%	7,8%	7,5%
Crèdits a empreses	13,7%	12,3%	11,1%	10,5%	9,9%
Sectors productius ex-promotors	10,4%	9,8%	9,0%	8,4%	8,3%
Promotors	39,5%	34,0%	30,4%	28,4%	23,8%
Sector Públic	0,5%	1,3%	1,5%	1,9%	1,8%
Ràtio morositat (crèdits + avals)	7,3%	7,1%	6,9%	6,8%	6,5%

Deutors dubtosos (crèdits i riscos contingents), entrades i sortides

En milions d'euros	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
Saldo inicial del període	16.425	16.097	15.199	14.754	16.135
Entrades en dubtosos	1.737	1.296	1.948	1.674	1.173
Sortides de dubtosos	(2.065)	(2.194)	(2.393)	(1.801)	(1.816)
dels que fallits	(446)	(264)	(262)	(158)	(124)
Aportació dubtosos BPI a 31 de març de 2017				1.508	
Saldo final del període	16.097	15.199	14.754	16.135	15.492

Cobertura

- Les provisions per a insolvències després de la incorporació de BPI assoleixen els 7.732 milions d'euros. **La ràtio de cobertura de dubtosos és del 50 %.**
- L'evolució dels fons per a insolvències reflecteix l'adquisició de BPI, que va aportar provisions el 31 de març del 2017 per import de 1.183 milions d'euros (incloïen 468 milions d'euros pels ajustos a valor raonable de crèdit i els riscos contingents generats en la combinació de negocis), la cancel·lació de deute derivat de la compra i l'adjudicació d'immobles i de la baixa d'actius i traspassos a fallits.

Moviment del fons per a insolvències

En milions d'euros	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
Saldo inicial del període	9.038	8.489	7.934	6.880	7.985
Dotacions per a insolvències ²	253	218	(382)	249	223
Usos i sanejaments	(691)	(669)	(554)	(252)	(414)
Traspassos i altres variacions	(111)	(104)	(118)	(75)	(62)
Aportació fons per a insolvències BPI a 31 de març de 2017				1.183	
Saldo final del període	8.489	7.934	6.880	7.985	7.732

(2) Les dotacions per a insolvències del quart trimestre del 2016 inclouen l'alliberament de provisions per valor de 676 milions d'euros.

(1) Càlculs considerant crèdits i riscos contingents.

Refinançaments

En milions d'euros	30.06.17				31.03.2017			
	Grup		CABK		Grup		CABK	
	Total	del que: Dubtosos	Total	del que: Dubtosos	Total	del que: Dubtosos	Total	del que: Dubtosos
Particulars	6.135	3.807	5.837	3.546	6.200	3.768	5.899	3.504
Empreses (ex-promotor)	4.729	2.920	3.804	2.533	4.808	3.009	3.878	2.577
Promotors	1.491	1.127	1.347	1.005	1.678	1.329	1.564	1.220
Sector Públic	269	94	228	93	269	87	222	86
Total	12.624	7.948	11.216	7.177	12.955	8.193	11.563	7.387
Provisions	2.707	2.538	2.379	2.226	2.804	2.589	2.473	2.315

El 31 de desembre del 2016 el total d'operacions refinançades se situava en 11.733 milions d'euros. D'aquests, 7.314 milions d'euros (el 62 % de la cartera) estan classificats com a actius dubtosos. Així mateix, les provisions associades a aquestes operacions assolien els 2.569 milions d'euros.

Actius immobiliaris adjudicats a Espanya

- La cartera d'actius adjudicats nets disponibles per a la venda a Espanya se situa en 6.258 milions d'euros (estable el 2017).

La ràtio de cobertura¹ és del 58 %. La ràtio de cobertura comptable¹ és del 49 %.

Els drets de rematada d'immobles procedents de subhasta (514 i 556 milions d'euros nets el 30 de juny del 2017 i 31 de desembre del 2016, respectivament) no es consideren actius adjudicats disponibles per a la venda ja que no es disposa de la possessió del bé.

- Els actius immobiliaris destinats al lloguer assoleixen els 3.086 milions d'euros nets de provisions. La ràtio d'ocupació d'aquesta cartera és del 90 %.
- El total de vendes² el 2017 assoleix els 669 milions d'euros (un +9,7 % respecte del mateix període del 2016), amb resultats positius des del quart trimestre del 2015. El resultat de les vendes sobre el valor comptable net se situa en el 15 % en el primer semestre (+12 punts percentuals en comparació del mateix període del 2016).

(1) Vegeu la definició a 'Annexos - Glossari'.

(2) A preu de venda.

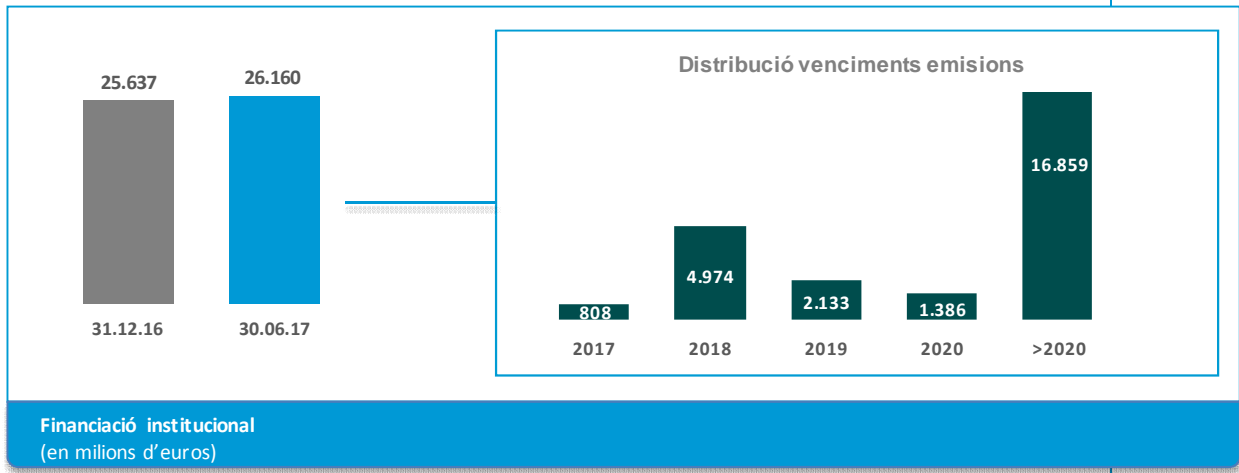
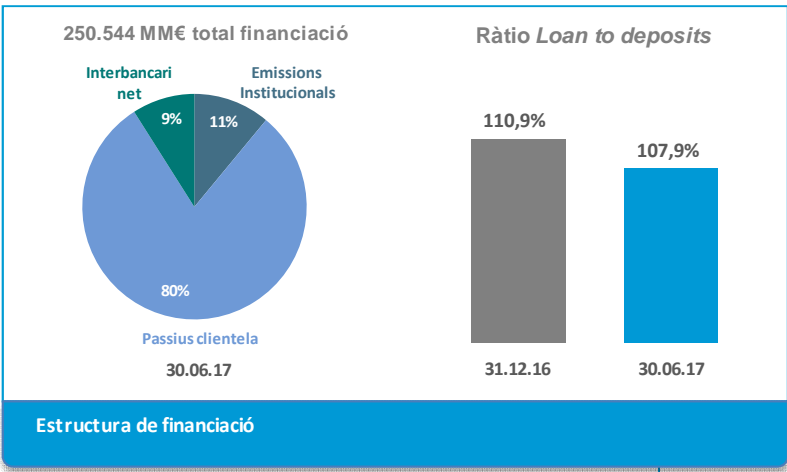
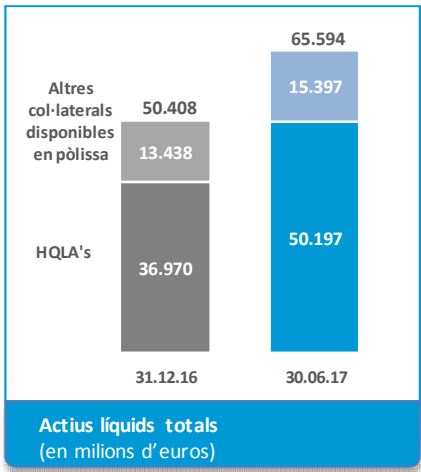
Detall dels actius immobiliaris adjudicats disponibles per a la venda i cobertures associades

En milions d'euros	30.06.17				
	Valor comptable net	Cobertura	Cobertura %	Provisions comptables	Cobertura comptable %
Procedents de finançaments destinats a empreses de construcció i promoció immobiliària	3.903	(6.717)	63	(4.553)	54
Edificis acabats	1.960	(1.935)	50	(1.499)	43
Habitatge	1.474	(1.380)	48	(1.115)	43
Resta	486	(555)	53	(384)	44
Edificis en construcció	367	(565)	61	(486)	57
Habitatge	344	(522)	60	(454)	57
Resta	23	(43)	65	(32)	58
Sòl	1.576	(4.217)	73	(2.568)	62
Terrenys urbanitzats	813	(1.818)	69	(1.114)	58
Resta de sòl	763	(2.399)	76	(1.454)	66
Procedents de finançaments hipotecaris a llars per l'adquisició de vivenda	1.563	(1.356)	46	(968)	38
Resta	792	(742)	48	(567)	42
Total	6.258	(8.815)	58	(6.088)	49

En milions d'euros	31.12.16				
	Valor comptable net	Cobertura	Cobertura %	Provisions comptables	Cobertura comptable %
Procedents de finançaments destinats a empreses de construcció i promoció immobiliària	4.058	(7.085)	64	(4.754)	54
Edificis acabats	2.059	(2.151)	51	(1.589)	44
Habitatge	1.513	(1.535)	50	(1.171)	44
Resta	546	(616)	53	(418)	43
Edificis en construcció	362	(574)	61	(478)	57
Habitatge	344	(538)	61	(453)	57
Resta	18	(36)	67	(25)	58
Sòl	1.637	(4.360)	73	(2.687)	62
Terrenys urbanitzats	850	(1.932)	69	(1.189)	58
Resta de sòl	787	(2.428)	76	(1.498)	66
Procedents de finançaments hipotecaris a llars per l'adquisició de vivenda	1.449	(1.392)	49	(962)	40
Resta	749	(763)	51	(579)	44
Total	6.256	(9.240)	60	(6.295)	50

- D'altra banda, els actius adjudicats nets de BPI assoleixen el 30 de juny del 2017 els 70 milions d'euros (74 milions d'euros el 31 de març del 2017).

Liquiditat i estructura de finançament

- Els **actius líquids totals** se situen en **65.594 milions d'euros** el 30 de juny del 2017. L'evolució del *gap* comercial arran d'efectes estacionals en el segon trimestre del 2017, la incorporació de BPI (7.831 milions d'euros) i l'increment net del finançament institucional són els impactes principals que incideixen en la seva evolució durant l'any.
- El **saldo disposat** de la pòlissa del BCE assoleix els **28.820 milions d'euros**, dels quals 637 milions d'euros corresponen a finançament TLTRO I i 28.183 a finançament TLTRO II. El 2017 el saldo disposat s'ha incrementat en 2.001 milions d'euros com a conseqüència de l'adquisició de BPI.
- **Finançament institucional**¹ per 26.160 milions d'euros, en un semestre amb accés rellevant en els mercats que ha permès l'emissió de diferents instruments de finançament:
 - Emissió de cèdules hipotecàries per 1.500 milions d'euros a deu anys, amb una demanda superior als 2.400 milions d'euros. El cupó es va fixar en l'1,25 % i el cost de l'emissió va ser de 60 punts bàsics sobre el *midswap*.
 - Emissió de deute subordinat per 1.000 milions d'euros a deu anys i amb opció d'amortització a partir del cinquè any, amb una demanda superior als 2.000 milions d'euros, meritant un tipus d'interès del 3,5 % anual. A partir del cinquè any les obligacions meritaren un interès fix anual igual al tipus *swap* a cinc anys més un marge del 3,35 %.

(1) Vegeu 'Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió' a 'Annexos - Glossari'.

- Emissió de deute sènior per 1.000 milions d'euros a set anys amb un cupó de l'1,15 %, amb una demanda superior als 3.500 milions d'euros.
- Emissió inaugural d'*Additional Tier 1* per import de 1.000 milions d'euros amb venciment perpetu i opció d'amortització anticipada a partir del setè any. La seva remuneració està subjecta a certes condicions i, a més, és discrecional, fixada en un 6,75 % anual per als primers set anys. A partir d'aquell moment es revisarà aplicant un marge de 649,8 punts bàsics sobre el tipus *swap* a cinc anys aplicable, i el pagament de la remuneració, si escau, s'efectuarà per trimestres vençuts. L'emissió es va dirigir exclusivament a inversors professionals i va assolir una demanda superior als 3.500 milions d'euros.
- Addicionalment, venciments en el semestre per valor de 4.530 milions d'euros.
- El juliol del 2017 s'ha realitzat una emissió de deute subordinat per 1.000 milions d'euros a onze anys i amb opció d'amortització a partir del sisè any, amb una demanda superior als 2.800 milions d'euros, meritant un tipus d'interès del 2,75 % anual. A partir del sisè any les obligacions meritaren un interès fix anual igual al tipus *midswap* a cinc anys aplicable més un marge del 2,35 %.

Així mateix, col·locació privada de deute subordinat (Tier 2) per 150 milions d'euros amb un venciment a 25 anys, amortitzable a partir del vintè any i amb una rendibilitat del 4 %.

- D'altra banda, emissió de deute subordinat de BPI per 300 milions d'euros en el primer trimestre del 2017, íntegrament subscrita per CaixaBank (sense impacte en l'àmbit consolidat).
- La capacitat d'emissió no utilitzada de cèdules hipotecàries i territorials de CaixaBank, SA, és de 8.020 milions d'euros.
- La **liquidity coverage ratio** del Grup (LCR), el 30 de juny del 2017, és del **208 %**, molt per sobre del mínim requerit del 80 % a partir de l'1 de gener del 2017.

Evolució de la ràtio *loan to deposits*

En milions d'euros	30.06.17			31.03.17			31.12.16
	Grup	CABK	BPI	Grup	CABK	BPI	Grup
Crèdit a la clientela net	216.643	195.064	21.579	216.070	194.531	21.539	194.811
Crèdit a la clientela de gestió brut	228.435	205.101	23.334	227.934	204.606	23.328	204.857
Fons per a insolvències	(7.420)	(6.354)	(1.066)	(7.617)	(6.517)	(1.100)	(6.684)
Crèdit de mediació ¹	(4.372)	(3.683)	(689)	(4.247)	(3.558)	(689)	(3.362)
Recursos de l'activitat de clients	200.838	180.784	20.054	191.721	171.701	20.020	175.655
Estalvi a la vista	160.182	149.048	11.134	147.041	136.412	10.629	132.691
Estalvi a termini	37.307	28.396	8.911	41.331	31.949	9.382	39.624
Passius subordinats <i>retail</i>	3.349	3.340	9	3.349	3.340	9	3.340
Loan to Deposits	107,9%	107,9%	107,6%	112,7%	113,3%	107,6%	110,9%

(1) Crèdits finançats amb recursos rebuts d'organismes públics.

Informació sobre la col·lateralització de cèdules hipotecàries de CaixaBank, SA

En milions d'euros		30.06.17
Cèdules hipotecàries emeses	a	44.646
Cartera de préstecs i crèdits (col·lateral per cèdules hipotecàries)	b	98.773
Col·lateralització	b/a	221%
Sobrecol·lateralització	b/a -1	121%
Capacitat d'emissió de cèdules hipotecàries²		6.896

(2) Addicionalment, CaixaBank, SA disposa d'una capacitat d'emissió de cèdules territorials de 1.124 milions d'euros.

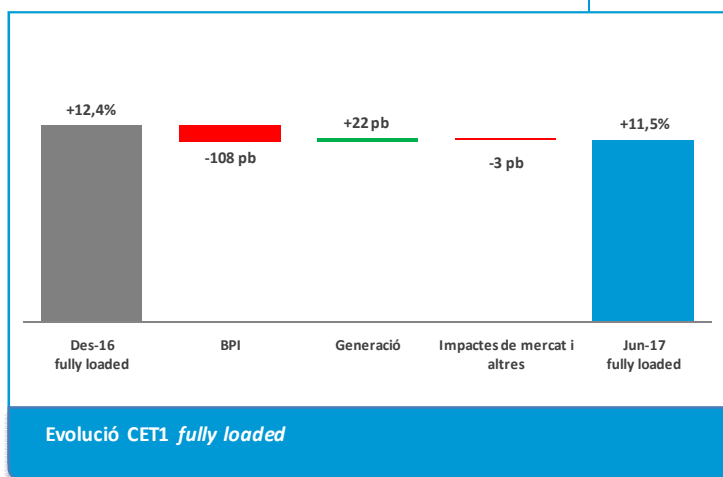
Gestió del capital

- El Grup CaixaBank assoleix una **ràtio Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded de l'11,5 %** el 30 de juny del 2017, en línia amb el rang fixat al Pla estratègic, de l'11 % - 12 %. L'efecte en capital de la integració del banc portuguès BPI (-108 punts bàsics) ja havia estat cobert amb antelació el 2016, amb la venda d'accions pròpies per valor de 1.322 milions d'euros. L'evolució del semestre ha estat de +22 punts bàsics gràcies a la generació de resultat retingut i -3 punts bàsics per l'evolució del mercat i altres factors. Els actius ponderats per risc (APR) *fully loaded* assoleixen els 151.223 milions d'euros al tancament del semestre.
- El Tier 1 s'ha vist beneficiat per l'emissió¹ de 1.000 milions d'instruments de Tier 1 addicional (AT1) realitzada al juny, que ha suposat un impacte de 66 punts bàsics, fins a assolir el 12,2 %.
- El capital total, en termes *fully loaded*, se situa en el 15,5 %, incloent-hi una emissió de 1.000 milions d'AT1 al juny i una emissió de 1.000 milions de deute subordinat al febrer. Adicionalment, aquesta ràtio ja inclou l'amortització de l'emissió d'aproximadament 1.300 milions d'euros de deute subordinat anunciada el 27 de juliol del 2017 i, proforma, la nova emissió de 1.000 milions de deute subordinat subscrita el 14 de juliol (+66 punts bàsics, incrementant la ràtio del 14,9 % al 15,5 % proforma).
- El nivell d'apalancament (*leverage ratio*) *fully loaded* se situa en el 5,5 %, en línia amb els trimestres anteriors.
- Segons els criteris d'aplicació progressiva vigents el 2017, els nivells de solvència i apalancament reguladors se situen en: **12,5 % la CET1 i el Tier 1, 15,2 % el capital total² i 5,6 % la leverage ratio.**
- Així mateix, CaixaBank també està subjecte a requeriments mínims de capital en base individual. La ràtio CET1 reguladora de CaixaBank en aquest perímetre és del 12,8 %.
- Tenint en compte la **solvència del perímetre consolidat de CaixaBank sense BPI, la ràtio CET1 reguladora se situaria en el 12,5 %** (11,6 % en *fully loaded*) i el **capital total proforma en el 16,2 %** (15,9 % en *fully loaded*), mentre que la **ràtio CET1 reguladora de BPI subconsolidada assoleix l'11,9 %** (10,9 % en *fully loaded*) i el **capital total el 13,3 %** (12,7 % en *fully loaded*).
- Les decisions del Banc Central Europeu (BCE) i del supervisor nacional exigeixen a CaixaBank que mantingui, el 30 de juny del 2017, unes ràtios CET1, Tier 1 i capital total reguladores del 7,375 %, el 8,875 % i el 10,875 % respectivament (inclosa l'aplicació progressiva de reserves de conservació i sistèmica), que s'elevarien fins al 8,75 %, el 10,25 % i el 12,25 % en visió *fully loaded*. Els nivells actuals de solvència del Grup CaixaBank constaten que els requeriments aplicables no implicarien cap limitació automàtica de les esmentades a la normativa de solvència sobre les distribucions de dividendes, de retribució variable i d'interessos als titulars de valors de capital de nivell 1 addicional (hi ha un marge de 368 punts bàsics fins al *trigger MDA*³ regulador del Grup).
- La política de dividendes de CaixaBank compleix les condicions establertes pel BCE a la recomanació que va publicar el 13 de desembre del 2016, sobre polítiques de repartiment de dividend de les entitats de crèdit, amb la qual cosa no representa cap limitació per a l'entitat.

(1) Vegeu detall de l'emissió a l'apartat 'Liquiditat i estructura de finançament'.

(2) Si s'hi inclouen els 1.000 milions d'euros de deute subordinat subscrit al juliol, la ràtio de capital total reguladora proforma seria del 15,9 %.

(3) Vegeu la definició a 'Annexos - Glossari'.

Evolució i indicadors de solvència principals

En milions d' euros	BIS III (Regulatori)					Var. anual
	30.06.16	30.09.16	31.12.16	31.03.16	30.06.17	
Instruments CET1	21.230	22.726	22.923	23.851	23.582	659
Fons propis comptables	21.938	23.360	23.400	23.833	23.830	430
Capital	5.910	5.910	5.981	5.981	5.981	
Resultat atribuït al Grup	638	970	1.047	403	839	(208)
Reserves i altres	15.390	16.480	16.372	17.449	17.010	638
Altres instruments de CET1 ¹	(708)	(634)	(477)	18	(248)	229
Deduccions CET1	(4.560)	(4.536)	(5.134)	(5.623)	(4.695)	439
CET1	16.670	18.190	17.789	18.228	18.887	1.098
Instruments AT1					999	999
Deduccions AT1					(878)	(878)
TIER 1	16.670	18.190	17.789	18.228	19.008	1.219
Instruments T2 ²	4.382	4.398	4.088	5.506	4.097	9
Deduccions T2			(85)	(39)	(34)	51
TIER 2	4.382	4.398	4.003	5.467	4.063	60
CAPITAL TOTAL	21.052	22.588	21.792	23.695	23.071	1.279
<i>Actius ponderats per risc</i>	135.787	135.922	134.864	153.060	151.504	16.640
<i>Ràtio CET1</i>	12,3%	13,4%	13,2%	11,9%	12,5%	(0,7%)
<i>Ràtio Tier 1</i>	12,3%	13,4%	13,2%	11,9%	12,5%	(0,7%)
<i>Ràtio Capital Total²</i>	15,5%	16,6%	16,2%	15,5%	15,2%	(1,0%)
<i>Buffer MDA³</i>	4.025	5.532	5.243	4.644	5.562	319
<i>Leverage Ratio</i>	5,3%	6,0%	5,7%	5,6%	5,6%	(0,1%)
<i>Ratio CET1 individual</i>	12,3%	13,4%	12,6%	12,4%	12,8%	0,2%
<i>Buffer MDA individual³</i>	7.332	8.776	7.571	7.011	8.128	557

En milions d' euros	BIS III (Fully loaded)					Var. anual
	30.06.16	30.09.16	31.12.16	31.03.16	30.06.17	
Instruments CET1	21.578	23.007	22.891	23.898	23.637	746
Fons propis comptables	21.938	23.360	23.400	23.833	23.830	430
Capital	5.910	5.910	5.981	5.981	5.981	
Resultat atribuït al Grup	638	970	1.047	403	839	(208)
Reserves i altres	15.390	16.480	16.372	17.449	17.010	638
Altres instruments de CET1 ¹	(360)	(353)	(509)	65	(193)	316
Deduccions CET1	(6.070)	(5.962)	(6.243)	(6.312)	(6.251)	(8)
CET1	15.508	17.045	16.648	17.586	17.386	738
Instruments AT1					999	999
Deduccions AT1						
TIER 1	15.508	17.045	16.648	17.586	18.385	1.737
Instruments T2 ²	4.382	4.398	4.088	5.506	4.097	9
Deduccions T2						
TIER 2	4.382	4.398	4.088	5.506	4.097	9
CAPITAL TOTAL	19.890	21.443	20.736	23.092	22.482	1.746
<i>Actius ponderats per risc</i>	135.314	135.516	134.385	152.874	151.223	16.838
<i>Ràtio CET1</i>	11,5%	12,6%	12,4%	11,5%	11,5%	(0,9%)
<i>Ràtio Tier 1</i>	11,5%	12,6%	12,4%	11,5%	12,2%	(0,2%)
<i>Ràtio Capital Total²</i>	14,7%	15,8%	15,4%	15,1%	14,9%	(0,5%)
<i>Leverage Ratio</i>	4,9%	5,6%	5,4%	5,4%	5,5%	0,1%

(1) Inclou principalment previsió de dividends, ajustos per valoració i interessos minoritaris.

(2) Les ràtios de capital total del juny del 2017 inclouen l'amortització d'aproximadament 1.300 milions d'euros de deute subordinat anunciada el juliol del 2017 i no inclouen l'emissió de 1.000 milions d'euros de deute subordinat subscrita el mateix mes. Les ràtios proforma considerant l'emissió esmentada assolirien el 15,9% en visió reguladora i el 15,5% en fully loaded.

(3) El Buffer MDA aplicable és el menor entre l'individual i el consolidat.

Resultats per segment de negoci

En aquest apartat es presenta la informació financera dels diferents negocis del Grup CaixaBank:

CaixaBank

Es presenta amb la mateixa configuració de negocis prèvia a la presa de control de BPI, tot i que a partir del febrer del 2017 els resultats atribuïts d'aquesta participada ja no s'inclouen en el negoci de participacions i es configura un nou negoci (BPI).

- **Bancari i d'assegurances:** inclou els resultats de l'activitat bancària, d'assegurances i de gestió d'actius realitzada pel Grup essencialment a Espanya; així com la gestió de liquiditat, ALCO, el finançament a la resta de negocis i les activitats corporatives de tot el Grup.

Després de la finalització del procés d'OPA i la presa de control de BPI, es recull en aquest negoci el resultat de la combinació de negocis, ja que es deriva d'una operació corporativa.

- **Immobiliari *non-core*:** inclou els resultats, nets del seu cost de finançament, dels actius immobiliaris a Espanya definits com a *non-core*, que inclouen:
 - El crèdit promotor *non-core*.
 - Els actius immobiliaris adjudicats (disponibles per a la venda i en lloguer) propietat majoritàriament de la filial immobiliària BuildingCenter.
 - Altres actius i participacions de naturalesa immobiliària.
- **Participacions:** el negoci recull essencialment els ingressos per dividendes i/o mètode de la participació nets del cost de finançament de les participacions a Erste Group Bank, Repsol i Telefónica i els impactes significatius en resultats d'altres participacions rellevants adquirides en l'àmbit de la diversificació sectorial i incorporades en les últimes adquisicions del Grup a Espanya.

Inclou la contribució al Grup fins al maig del 2016 dels resultats atribuïts a les participacions a Bank of East Asia i GF Inbursa. El 2017 recull els resultats de BPI fins al mes de gener. Després de la finalització de l'OPA i la presa de control, des del febrer es procedeix a assignar els resultats per integració global de l'activitat de BPI a un nou negoci.

Les despeses d'explotació d'aquests tres segments de negoci recullen tant les directes com les indirectes, assignades segons criteris interns d'imputació.

L'assignació de capital als negocis immobiliari *non-core* i participacions es realitza sobre la base de l'**objectiu corporatiu de mantenir una ràtio reguladora Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded entre l'11 % i el 12 %**, i considera tant el consum de recursos propis per actius ponderats per risc a l'11 % com les deduccions aplicables. L'assignació de capital a BPI es correspon amb la visió subconsolidada, és a dir, considerant els recursos de la filial.

La diferència entre el total de fons propis del Grup i el capital assignat a la resta de negocis s'inclou en el negoci bancari i d'assegurances, que engloba les activitats corporatives del Grup.

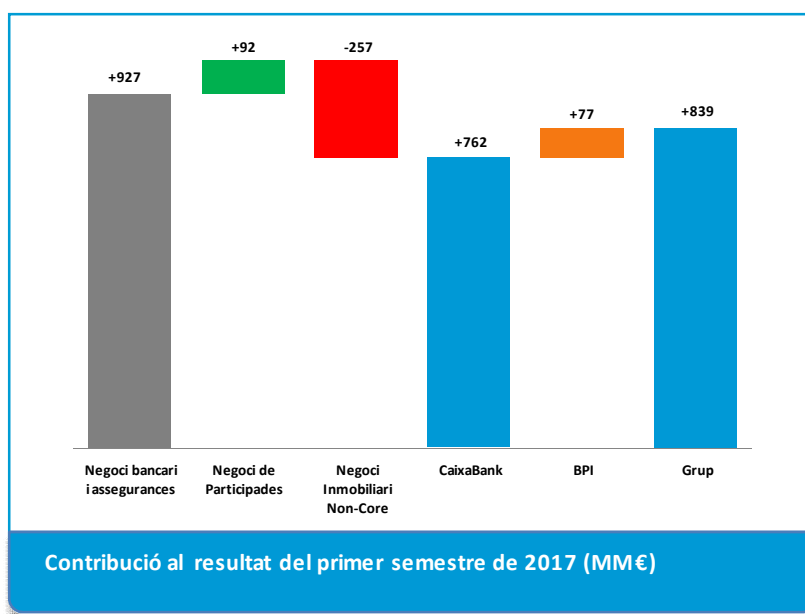
BPI

Recull els resultats aportats al consolidat per BPI el 2017 a partir del mes de febrer: els actius i passius es consoliden pel mètode d'integració global (considerant els ajustos realitzats en la combinació de negocis) i els fons propis d'aquest negoci corresponen essencialment als de BPI en la seva visió subconsolidada. El compte de resultats inclou la reversió dels ajustos derivats de la posada a valor raonable dels actius i passius en la combinació de negocis.

En milions d'euros	Negoci bancari i assegurances	Negoci immobiliari non-core	Participacions	CaixaBank	BPI	Grup
Marge d'interessos	2.300	(34)	(84)	2.182	167	2.349
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	94	16	170	280	109	389
Comissions netes	1.134	1		1.135	117	1.252
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	182		(18)	164	13	177
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança	233			233		233
Altres ingressos y despeses d'explotació	72	(176)		(104)	(16)	(120)
Marge Brut	4.015	(193)	68	3.890	390	4.280
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1.963)	(52)	(2)	(2.017)	(199)	(2.216)
Despeses d'explotació extraordinàries					(106)	(106)
Marge d'explotació	2.052	(245)	66	1.873	85	1.958
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	2.052	(245)	66	1.873	191	2.064
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(482)	(1)		(483)	11	(472)
Altres dotacions a provisions	(592)	(169)		(761)	(2)	(763)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	241	41		282		282
Resultats abans d'impostos	1.219	(374)	66	911	94	1.005
Impost sobre Societats	(289)	117	26	(146)	(3)	(149)
Resultat després d'impostos	930	(257)	92	765	91	856
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	3			3	14	17
Resultat atribuït al Grup	927	(257)	92	762	77	839
Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded				11,6%	10,9%	11,5%
Capital total fully loaded				15,1%	12,7%	14,9%
Common Equity Tier 1 (CET1)				12,5%	11,9%	12,5%

NOTA: La ràtio de capital total del juny del 2017 inclou l'amortització d'aproximadament 1.300 milions d'euros de deute subordinat anunciada el juliol del 2017 i no inclou l'emissió de 1.000 milions d'euros de deute subordinat subscrita el mateix mes. Les ràtios proforma del Grup considerant l'emissió esmentada assolirien el 15,9 % en visió reguladora i el 15,5 % en fully loaded.

La configuració dels resultats del primer semestre del 2017 per negocis és la següent:

Negoci bancari i d'assegurances

El resultat el 30 de juny del 2017 se situa en 927 milions d'euros (-1,8 %).

- El marge brut assoleix els 4.015 milions d'euros (+1,0 %), la major generació d'ingressos *core* permet de compensar els menors resultats derivats d'actius i passius financers.
 - El marge d'interessos, de 2.300 milions d'euros, augmenta un 6,4 %.
 - Els ingressos per comissions assoleixen els 1.134 milions d'euros (+12,3 %), derivats de la major activitat comercial.
 - Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres (-69,2 %) després de la materialització el 2016 de majors plusvàlues d'actius de renda fixa disponibles per a la venda i el resultat de 165 milions d'euros de l'operació de Visa Europe Ltd.
 - Altres ingressos i despeses d'explotació recull en el primer semestre del 2017, entre d'altres, l'ingrés derivat de l'acord assolit amb Cecabank (115 milions d'euros).
- Les despeses d'administració i amortització recurrents se situen en els 1.963 milions d'euros en el primer semestre del 2017, un +1,0 % en comparació del primer semestre del 2016.
- La ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries se situa en el 50,7 %, en comparació del 52,4 % del primer semestre del 2016.
- Les pèrdues per deteriorament d'actius financers assoleixen els -482 milions d'euros en el primer semestre del 2017, un +22,9 % respecte del primer semestre del 2016.
- Altres dotacions a provisions inclou dotacions per jubilacions per import de 455 milions d'euros el 2017. Addicionalment, el 2016 incloïa, entre d'altres, 160 milions d'euros per aquest mateix concepte.
- Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres inclou, entre d'altres, el resultat de la combinació de negocis derivat de l'adquisició de BPI (256 milions d'euros), ja que es deriva d'una operació corporativa.

El ROTE¹ del negoci, excloent-ne aspectes singulars, se situa en el 10,3 %.

(1) Últims dotze mesos excloent-ne els següents aspectes singulars nets d'impostos: les despeses extraordinàries del tercer trimestre del 2016 (-85 milions d'euros), l'alliberament de provisions realitzat en el quart trimestre del 2016 (+433 milions d'euros), les jubilacions realitzades en el segon trimestre del 2017 (-212 milions d'euros) i el resultat de la combinació de negocis derivat de l'adquisició de BPI (+256 milions d'euros). Addicionalment, inclou el cupó de la part de l'emissió de l'AT1 assignada a aquest negoci.

En milions d'euros	1S17	1S16	Variació en %	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
Marge d'interessos	2.300	2.162	6,4	1.080	1.095	1.130	1.142	1.158
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	94	63	50,5	36	63	33	44	50
Comissions netes	1.134	1.010	12,3	522	535	544	544	590
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	182	593	(69,2)	326	121	132	38	144
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança	233	140	66,7	76	74	97	110	123
Altres ingressos y despeses d'explotació	72	9		(25)	8	(173)	16	56
Marge Brut	4.015	3.977	1,0	2.015	1.896	1.763	1.894	2.121
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1.963)	(1.944)	1,0	(969)	(964)	(967)	(984)	(979)
Despeses d'explotació extraordinàries					(121)			
Marge d'explotació	2.052	2.033	0,9	1.046	811	796	910	1.142
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	2.052	2.033	0,9	1.046	932	796	910	1.142
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(482)	(391)	22,9	(214)	(169)	316	(272)	(210)
Altres dotacions a provisions	(592)	(248)		(201)	(37)	(240)	(219)	(373)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	241	11		11	10	253	(12)	(12)
Resultats abans d'impostos	1.219	1.405	(13,2)	642	605	882	672	547
Impost sobre Societats	(289)	(455)	(36,5)	(238)	(170)	(279)	(113)	(176)
Resultat després d'impostos	930	950	(2,2)	404	435	603	559	371
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	3	7	(64,2)	5	4	(2)	2	1
Resultat atribuït al Grup	927	943	(1,8)	399	431	605	557	370
ROTE	10,3%	10,1%	0,2	10,1%	11,0%	10,8%	9,0%	10,3%
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries	50,7%	52,4%	(1,7)	52,4%	51,3%	50,7%	51,3%	50,7%

En l'evolució trimestral destaquen els fets següents:

- Els **ingressos per comissions** creixen fins als 590 milions d'euros, recolzats en la fortalesa comercial i en les operacions de banca d'inversió.
- **Majors guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** fins als 144 milions d'euros.
- **Altres ingressos i despeses d'explotació** recull en el segon trimestre del 2017, entre d'altres, la contribució al Fons Únic de Resolució (FUR) i l'ingrés derivat de l'acord assolit amb Cecabank esmentat anteriorment (115 milions d'euros).
- Reducció de les **pèrdues per deteriorament d'actius financers** després d'un primer trimestre del 2017 amb dotacions singulars. D'altra banda, en l'anàlisi de l'evolució trimestral cal destacar que el quart trimestre del 2016 recull l'impacte imputat a aquest negoci derivat del desenvolupament de models interns en la determinació de la cobertura per a insolvències (+618 milions d'euros).
- **Altres dotacions a provisions** inclou dotacions per prejubilacions per import de 303 milions d'euros en el segon trimestre del 2017 (152 milions d'euros en el trimestre anterior).

En milions d'euros	30.06.17	31.03.17	31.12.16	Variació trimestral %	Variació anual %
Balanc					
Actiu	327.271	317.750	327.606	3,0	(0,1)
del que Crèdit a la clientela net	197.256	196.275	196.267	0,5	0,5
Passiu	308.159	298.361	307.118	3,3	0,3
dels que Recursos en balanç	225.677	216.863	217.014	4,1	4,0
Fons propis assignats	18.966	18.831	20.332	0,7	(6,7)
Activitat					
Crèdit a la clientela brut	202.902	201.923	201.970	0,5	0,5
Recursos de clients	314.218	303.901	303.781	3,4	3,4
Recursos en balanç	225.677	216.863	217.014	4,1	4,0
Actius sota gestió	85.583	84.688	81.885	1,1	4,5
Altres comptes	2.958	2.350	4.882	25,9	(39,4)
Altres indicadors					
Ràtio de morositat (%)	5,7%	5,8%	5,8%	(0,1)	(0,1)
Ràtio de cobertura de la morositat (%)	48%	48%	48%		
Activitat comercial i mitjans (nombre)¹					
Clients (millions)	13,8	13,8	13,8		
Empleats	31.930	32.175	32.403	(245)	(473)
Oficines ²	4.940	4.990	5.027	(50)	(87)
les quals Retail	4.749	4.799	4.851	(50)	(102)
Terminals d'autoservei	9.274	9.461	9.479	(187)	(205)

(1) Aquestes magnituds corresponen al perímetre de CaixaBank, és a dir, inclouen el negoci bancari i d'assegurances més el negoci immobiliari non-core.

(2) No inclou sucursals a l'estranger ni oficines de representació.

Negoci immobiliari *non-core*

- **Reducció dels resultats negatius generats pel negoci immobiliari *non-core* durant el primer semestre del 2017 fins als 257 milions d'euros** (355 milions d'euros en el primer semestre del 2016):

- Les **pèrdues per deterioraments d'actius financers** disminueixen sensiblement gràcies a un menor volum de crèdits nets després dels sanejaments ja realitzats i a l'impacte de recuperacions.
- **Altres dotacions a provisions** inclou en el primer semestre del 2017 154 milions de sanejament de l'exposició a Sareb.
- **Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres (+41 milions d'euros)** inclou, entre d'altres, l'impacte de la millora en els resultats positius de vendes d'actius immobiliaris, que assoleixen els 79 milions d'euros (16 milions d'euros el 2016), i altres resultats immobiliaris que inclouen, essencialment, dotacions derivades de les valoracions dels actius partint de models interns del Grup per valor de -38 milions d'euros (-183 milions d'euros el 2016).

En l'evolució trimestral destaquen els fets següents:

- **Altres ingressos i despeses d'explotació** recull en el primer trimestre del 2017, entre d'altres, el registre de l'estimació de l'impost de béns immobles meritat (55 milions d'euros el 2017).
- Les **pèrdues per deteriorament d'actius financers** en el primer trimestre del 2017 inclouen, entre d'altres, l'impacte de recuperacions.
- En **altres dotacions a provisions** es van registrar, en el primer trimestre del 2017, 154 milions del sanejament de l'exposició a Sareb esmentat anteriorment.

En milions d'euros	1S17	1S16	Variació en %	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
Marge d'interessos	(34)	(28)	20,5	(18)	(21)	(17)	(15)	(19)
Ingressos per dividendes i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	16	9	74,6	6	2	7	11	5
Comissions netes	1				1		1	
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres								
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança								
Altres ingressos y despeses d'explotació	(176)	(144)	22,2	(55)	(42)	(65)	(111)	(65)
Marge Brut	(193)	(163)	18,4	(67)	(60)	(75)	(114)	(79)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(52)	(56)	(7,1)	(29)	(30)	(30)	(28)	(24)
Marge d'explotació	(245)	(219)	11,9	(96)	(90)	(105)	(142)	(103)
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	(245)	(219)	11,9	(96)	(90)	(105)	(142)	(103)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(1)	(87)	(99,2)	(39)	(49)	66	17	(18)
Altres dotacions a provisions	(169)	(22)		(48)	(10)	(34)	(150)	(19)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	41	(167)		(114)	(83)	(784)	25	16
Resultats abans d'impostos	(374)	(495)	(24,6)	(297)	(232)	(857)	(250)	(124)
Impost sobre Societats	117	140	(16,4)	86	70	249	78	39
Resultat després d'impostos	(257)	(355)	(27,8)	(211)	(162)	(608)	(172)	(85)
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres								
Resultat atribuït al Grup	(257)	(355)	(27,8)	(211)	(162)	(608)	(172)	(85)

En milions d'euros	30.06.17	31.03.17	31.12.16	Variació trimestral %	Variació anual %
Balanç					
Actiu	12.323	12.654	12.949	(2,6)	(4,8)
Crèdit a la clientela net	1.491	1.814	1.906	(17,8)	(21,8)
Resta d'actius	10.832	10.840	11.043	(0,1)	(1,9)
Immobles adjudicats disponibles per a la venda	6.258	6.285	6.256	(0,4)	0,0
Cartera en lloguer	3.086	3.088	3.078	(0,1)	0,3
Altres actius	1.488	1.467	1.709	1,4	(12,9)
Passiu	10.817	11.084	11.351	(2,4)	(4,7)
Recursos en balanç	120	110	109	9,1	10,1
Altres passius	395	337	276	17,2	43,1
Finançament Intragrup	10.302	10.637	10.966	(3,1)	(6,1)
Fons propis assignats	1.506	1.570	1.598	(4,1)	(5,8)
Activitat					
Crèdit a la clientela brut	2.199	2.683	2.887	(18,0)	(23,8)
Recursos de clients	127	115	114	10,4	11,4
Recursos en balanç	120	110	109	9,1	10,1
Actius sota gestió	7	5	5	40,0	40,0
Altres indicadors					
Ràtio de morositat (%)	76,0%	79,8%	80,0%	(3,8)	(4,0)
Ràtio de cobertura de la morositat (%)	40%	39%	41%	1	

- El balanç del negoci immobiliari *non-core* es redueix un 4,8 % durant l'any:
 - El **crèdit a la clientela net** disminueix un 21,8 % durant l'any, derivat d'una contínua gestió activa dels actius problemàtics.
 - **Estabilitat en la cartera d'adjudicats nets disponibles per a la venda** que se situa en 6.258 milions d'euros.
 - Els **adjudicats nets destinats al lloguer** assoleixen els 3.086 milions d'euros, amb una ràtio d'ocupació del 90 %.

Negoci de participacions

- Durant el primer semestre del 2017 s'ha generat un resultat de 92 milions d'euros (+82,4 %).
- El **marge d'interessos** recull el cost de finançament del negoci i se situa en -84 milions d'euros. L'evolució interanual s'explica essencialment per canvis en el perímetre.
- Els **resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació** es veuen afectats per les sortides de perímetre i per la pèrdua atribuïda de 97 milions d'euros com a conseqüència de la venda del 2 % de BFA.
- Addicionalment, l'evolució interanual es veu afectada per aspectes singulars del primer semestre del 2016 associats a:
 - Sanejament extraordinari de participacions no cotitzades en altres dotacions a provisions.
 - Resultat negatiu de l'amortització anticipada de l'emissió de bons bescanviabls de Repsol (resultat del lliurament d'accions i la cancel·lació del derivat implícit de l'instrument, registrat en patrimoni ja que es tracta d'una cobertura de fluxos d'efectiu).
- L'evolució trimestral dels ingressos reflecteix, entre d'altres, el registre en el segon trimestre del 2017 del dividend de Telefónica i la pèrdua atribuïda de la venda del 2 % de la participació de BPI a BFA. D'altra banda, **en el quart trimestre del 2016 es va registrar l'impacte de les modificacions introduïdes per la reforma fiscal** aprovada pel Reial decret llei 3/2016, de 2 de desembre, que incorporava limitacions a la deducció de pèrdues en la transmissió de participacions.

En milions d'euros	1S17	1S16	Variació en %	2T16	3T16	4T16	1T17	2T17
Marge d'interessos	(84)	(93)	(9,3)	(41)	(35)	(36)	(43)	(41)
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	170	328	(48,3)	221	85	238	(1)	171
Comissions netes								
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	(18)			(1)	4	(2)		(18)
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança								
Altres ingressos y despeses d'explotació								
Marge Brut	68	235	(71,1)	179	54	200	(44)	112
Despeses d'administració i amortització recurrents	(2)	(2)	5,2	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
Despeses d'explotació extraordinàries								
Marge d'explotació	66	233	(71,4)	178	53	199	(45)	111
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	66	233	(71,4)	178	53	199	(45)	111
Pèrdues per deteriorament d'actius financers								
Altres dotacions a provisions		(164)						
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres		(91)		(11)				
Resultats abans d'impostos	66	(22)		167	53	199	(45)	111
Impost sobre Societats	26	72	(64,2)	10	10	(119)	13	13
Resultat després d'impostos	92	50	82,4	177	63	80	(32)	124
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres								
Resultat atribuït al Grup	92	50	82,4	177	63	80	(32)	124
ROTE	27,2%	2,0%		2,0%	1,3%	15,7%	26,6%	27,2%

El ROTE dels últims dotze mesos exclou l'impacte derivat de les modificacions introduïdes per la reforma fiscal aprovada pel RDL 3/2016, de 2 de desembre.

En milions d'euros	30.06.17	31.03.17	31.12.16	Variació trimestral %	Variació anual %
Balanc					
Actiu					
Participacions	6.425	6.980	7.372	(8,0)	(12,8)
Passiu					
Finançament Intragrup	5.230	5.695	5.902	(8,2)	(11,4)
Capital assignat	1.195	1.285	1.470	(7,0)	(18,7)

En milions d'euros	1S17	1T17 (feb - mar)	2T17
Marge d'interessos	167	69	98
Ingressos per dividendes i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	109	39	70
Comissions netes	117	43	74
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	13	5	8
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança			
Altres ingressos y despeses d'explotació	(16)	1	(17)
Marge Brut	390	157	233
Despeses d'administració i amortització recurrents	(199)	(78)	(121)
Despeses d'explotació extraordinàries	(106)	(10)	(96)
Marge d'explotació	85	69	16
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	191	79	112
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	11	6	5
Altres dotacions a provisions	(2)	(1)	(1)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres			
Resultats abans d'impostos	94	74	20
Impost sobre Societats	(3)	(14)	11
Resultat després d'impostos	91	60	31
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	14	10	4
Resultat atribuït al Grup	77	50	27

- **La contribució a resultats del negoci de BPI en el primer semestre del 2017 (des de la integració al febrer) ha assolit els 77 milions d'euros.**

Les xifres reportades per Banco BPI corresponents al primer semestre del 2017 difereixen de les aportades als estats financers i al segment de negoci al Grup CaixaBank com a conseqüència de la posada a valor raonable dels seus actius i passius generats en la combinació de negocis i de l'atribució de resultats a minoritaris.

Adicionalment, en el primer semestre, els resultats de BPI han estat registrats al Grup CaixaBank pel mètode de la participació en el negoci de participacions el gener del 2017 i per integració global en aquest negoci la resta del semestre. D'aquesta manera, l'evolució trimestral dels resultats de BPI no és comparable, ja que BPI s'integra per integració global des del febrer del 2017. En els propers trimestres presentarà una major comparabilitat i reflectirà de manera més adequada els resultats reportats per BPI de la seva operativa.

El resultat reportat per BPI incorpora l'**impacte singular de la venda del 2 % de la participació de BFA el mes de gener**, registrat per l'import atribuït al Grup CaixaBank en el negoci de participacions, tal com s'ha explicat.

Pel que fa als resultats del trimestre, destaquen els fets següents:

- Els **resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació** inclouen 58 milions d'euros corresponents a l'aportació de BFA (34 milions d'euros en el primer trimestre). El resultat net atribuït de BFA és de 44 milions d'euros en el trimestre (26 milions d'euros en el trimestre anterior).
- **Altres ingressos i despeses d'explotació** recull en el segon trimestre del 2017, entre d'altres, la contribució al Fons Únic de Resolució (FUR) i al Fundo de Resolução portuguès.
- Les **despeses extraordinàries** recullen en el segon trimestre -96 milions d'euros de costos de reestructuració (-10 milions d'euros en el primer trimestre del 2017).

Vegeu 'Conciliació de la informació financera publicada per BPI amb el format de presentació del Grup CaixaBank' a 'Annexos - Glossari'.

En millones de euros	30.06.17	31.03.17	Variació trimestral %
Activitat			
Crèdit a la clientela brut	23.334	23.328	0,0
Recursos de clients	34.558	34.037	1,5
Recursos en balanç	24.157	24.432	(1,1)
Actius sota gestió	8.907	8.293	7,4
Altres comptes	1.494	1.312	13,9
Altres indicadors			
Ràtio de morositat (%)	5,8%	6,1%	(0,3)
Ràtio de cobertura de la morositat (%)	80%	78%	2
Activitat comercial i mitjans (nombre)			
Clients (millions)	2,0	2,0	
Empleats	5.406	5.463	(57)
Oficines ¹	528	535	(7)

(1) No inclou sucursals a l'estranger ni oficines de representació.

El **crèdit brut a la clientela se situa en 23.334 milions d'euros**, mantenint-se estable en el trimestre, tot i que la cartera sana creix un 0,3 %.

Per la seva banda, **els recursos de clients assoleixen els 34.558 milions d'euros**, un 1,5 % més que en el trimestre anterior, recolzats en els actius sota gestió, que creixen un 7,4 %.

La ràtio de morositat de BPI es redueix fins al 5,8 % (6,1 % el 31 de març del 2017) d'acord amb els criteris de classificació de dubtosos del Grup CaixaBank.

Així mateix, BPI ha reportat una ràtio de morositat atenent el criteri de *crédito em risco*, aplicable segons la normativa portuguesa, del 3,6 %. La normativa portuguesa i els criteris de classificació de dubtosos de CaixaBank difereixen essencialment pel tractament dels crèdits contenciosos, els refinançats, els riscos contingents i la morositat per criteris subjectius.

La ràtio de cobertura de dubtosos s'incrementa fins al 80 % (+2 punts percentuals respecte del 31 de març del 2017) i inclou les provisions constituïdes per CaixaBank en la combinació de negocis.

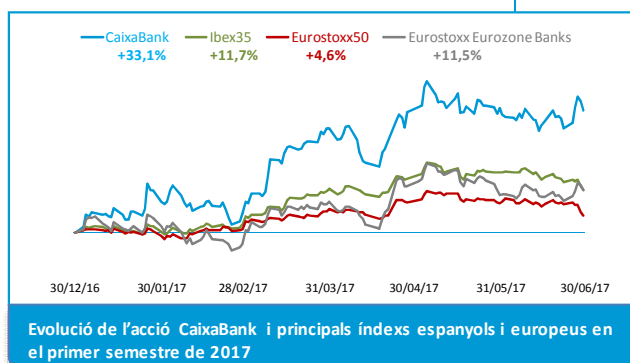
En milions d'euros	30.06.17	31.03.17	Variació trimestral %
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.203	1.555	(22,6)
Actius financers mantinguts per a negociar	822	1.071	(23,2)
Actius financers disponibles per a la venda	3.738	3.776	(1,0)
Préstecs i partides a cobrar	23.085	22.976	0,5
Préstecs i bestretes a Bancs Centrals i Entitats de crèdit	817	748	9,2
Préstecs i bestretes a la clientela	22.268	22.228	0,2
Resta actius	3.817	3.505	8,9
Total actiu	32.665	32.883	(0,7)
Passiu	30.103	30.348	(0,8)
Passius financers mantinguts per a negociar	186	477	(61,0)
Passius financers a cost amortitzat	25.240	25.350	(0,4)
Dipòsits de Bancs Centrals i Entitats de Crèdit	3.769	3.856	(2,3)
Dipòsits de la clientela	20.170	20.076	0,5
Valors representatius de deute emessos	1.105	1.135	(2,6)
Altres passius financers	196	283	(30,7)
Passius emparats en contractes d'assegurances i reassegurances	4.088	4.010	1,9
Resta passius	589	511	15,3
Patrimoni net	2.562	2.535	1,1
Fons propis	2.163	2.147	0,7
Interessos minoritaris, ajustos per valoració i altres	399	388	2,8
Total passiu i patrimoni net	32.665	32.883	(0,7)

(2) Inclou 2.111 milions d'euros de unit link classificats com a 'Resta de passius' al balanç consolidat públic.

L'acció CaixaBank

Evolució en borsa

- Després de les fortes revaloracions dels primers mesos de l'any, les grans places europees van registrar lleugeres disminucions en el còmput parcial del segon trimestre del 2017. Així, l'Euro Stoxx 50 va cedir un 1,7 % i l'ÍBEX 35 un 0,2 %, afectats novament per l'agenda política a Europa. El mes d'abril va arrencar volàtil davant de la inquietud pels comicis a França que, finalment, es van saldar amb una victòria de les forces proeuropeïstes que va donar ales als mercats, també impulsats al maig per la publicació de bones dades econòmiques i de resultats empresarials. Al juny es va interrompre la sendera alcista i es va donar pas a la correcció esmentada a l'inici, essencialment per factors de caràcter tècnic (com la pauta estacional), tot i que també influenciada per la renovada incertesa política a Itàlia i al Regne Unit i pels dubtes al voltant del procés de reestructuració de la banca italiana.

- En contrast amb l'evolució del conjunt de la borsa, el selectiu bancari europeu va tancar un altre trimestre consecutiu en positiu, amb l'índex Euro Stoxx Banks pujant un 2,9 % tot i haver moderat el seu ritme d'avanç respecte dels primers mesos de l'exercici. En el cas concret del selectiu bancari han influït especialment els esdeveniments en matèria de política monetària: en negatiu, la pujada de tipus de la Fed tot i que les dades d'inflació continuen sorprenent a la baixa i la decisió del BCE de mantenir sense canvis la seva política monetària malgrat la bona evolució macroeconòmica; en positiu, el to més optimista del BCE al seu fòrum anual de Sintra a la darrera de juny, revifant l'expectativa que la normalització monetària no es demorarà.
- La cotització de **CaixaBank va tornar a destacar entre les més alcistes** del sector a Europa, tancant el 30 de juny del 2017 en **4,180 euros per acció, amb un avanç trimestral del 3,7 %** i en clara contraposició amb l'evolució del selectiu bancari espanyol¹, que va retrocedir un 1,1 % en el trimestre i al juny va protagonitzar tres operacions societàries significatives: la resolució de Banco Popular —que va inaugurar el mecanisme de resolució europeu— i la seva posterior adquisició per part de Banco Santander, la fusió per absorció de Bankia i BMN i la sortida a borsa d'Unicaja.
- Pel que fa als volums de negociació² en euros de CaixaBank en el segon trimestre del 2017, s'ha negociat un 9,0 % més que en el primer trimestre i un 61,2 % més que en el segon trimestre del 2016, en el qual la cotització va tocar mínims després del resultat del referèndum a favor del Brexit. En canvi, en nombre d'accions, el volum de negociació va ser una mica menor respecte del primer trimestre (-6,6 %) i respecte del mateix període de l'any anterior (-8,2 %).

Remuneració a l'accionista

- El 13 d'abril del 2017 CaixaBank va pagar el dividend complementari a càrrec de resultats del 2016 per import de 6 cèntims d'euro per acció en efectiu. L'import total de la remuneració a l'accionista corresponent a l'exercici 2016 ha estat de 13 cèntims d'euro per acció a través de dos pagaments en efectiu, de 3 i 6 cèntims d'euro per acció, abonats al setembre i a l'abril, i un *scrip dividend* per import de 4 cèntims d'euro abonat al desembre. L'import total abonat en efectiu equival al 54 % del benefici net consolidat, en línia amb l'objectiu establert al Pla Estratègic 2015-2018.
- El 23 de febrer del 2017 el Consell d'Administració de CaixaBank va aprovar la nova política de dividends, segons la qual la remuneració corresponent a l'exercici 2017 es durà a terme mitjançant el pagament de dos dividends en efectiu amb periodicitat semestral, previstos al voltant del novembre del 2017 i l'abril del 2018, per un import igual o superior al 50 % del benefici net consolidat.

(1) Índex IBEX 35 Bancs de Bloomberg.

(2) Volum excloent-ne operacions especials.

Remuneració a l'accionista a càrrec de resultats del 2016

Concepte	€/acció	Pagament ¹
Dividend en efectiu, complementari 2016	0,06	13.04.17
Programa Dividend/ Acció ²	0,04	08.12.16
Dividend en efectiu, a compte 2016	0,03	30.09.16

(1) Data de liquidació dels drets que es van vendre a la mateixa societat per al programa Dividend/Acció.

(2) Data d'inici de cotització dels drets d'assignació gratuïta: 22 de novembre del 2016.

Principals indicadors de l'acció de CaixaBank

	30.06.17
Capitalització borsària (MM€)	24.988
Número d'accions en circulació ³	5.977.588
Cotització (€/acció)	
Cotització a l'inici del període (30.12.16)	3,140
Cotització a tancament del període (30.06.17)	4,180
Cotització màxima ⁴	4,429
Cotització mínima ⁴	3,190
Volum de negociació de 2017 (títols, excloent operacions especials en milers)	
Volum diari màxim	53.108
Volum diari mínim	5.164
Volum diari mitjà	18.110
Ratios bursátiles	
Benefici atribuït al Grup (MM€) (12 mesos)	1.246
Número mitjà d'accions (12 mesos) ³	5.809.550
Benefici net atribuït per acció (BPA) (€/acció)	0,21
Patrimoni net excloent minoritaris (MM€)	23.985
Número d'accions a 30.06.17 ³	5.977.588
Valor teòric comptable (€/acció)	4,01
Patrimoni net excloent minoritaris tangible (MM€)	19.715
Número d'accions a 30.06.17 ³	5.977.588
Valor teòric comptable tangible (€/acció)	3,30
PER (Preu / Beneficis; vegades)	19,49
P/VC tangible (valor cotització s/valor comptable tangible)	1,27
Rendibilitat per dividend⁵	3,11

(3) Nombre d'accions en milers excloent autocartera.

(4) Cotització al tancament de la sessió.

(5) Es calcula dividint la remuneració dels últims dotze mesos (0,13 euros/acció) entre el preu de tancament del període (4,180 euros/acció).

Fets rellevants del primer semestre del 2017

En aquesta secció s'inclou informació addicional sobre aspectes rellevants del primer semestre del 2017.

Acord amb Cecabank

El 28 de juny del 2017 CaixaBank ha fet públic que, amb la seva mediació, CaixaBank Asset Management SGIC, SAU i VidaCaixa, SAU de Seguros y Reaseguros han acordat amb Cecabank, SA que aquest últim continuï actuant, fins al 31 de març del 2027, com a dipositari exclusiu del 80 % del patrimoni dels fons d'inversió, les societats d'inversió de capital variable i els fons de pensions del sistema individual gestionats respectivament per CaixaBank AM i VidaCaixa. Així mateix, Cecabank actuarà com a dipositari exclusiu del 20 % restant fins al 31 de març del 2022, llevat d'un petit percentatge en el qual l'exclusivitat finalitzarà gradualment entre el 31 de març del 2025 i el 31 de març del 2027. Amb aquest acord es dóna continuïtat al que es va pactar el 2012, any en què Cecabank va iniciar la seva funció de dipositària per a les dues filials de CaixaBank.

Com a conseqüència d'això, CaixaBank ha rebut un pagament de 115 milions d'euros que s'ha comptabilitzat com a ingrés en el segon trimestre del 2017 i podria arribar a percebre, durant els propers deu anys i en funció de l'evolució del negoci de dipositària de Cecabank, pagaments variables per un import total de fins a 85 milions d'euros addicionals.

Nomenament de conseller coordinador

CaixaBank ha informat que el Consell d'Administració, en la seva sessió del 22 de juny del 2017 i amb l'informe previ favorable de la Comissió de Nomenaments, ha acordat nomenar conseller coordinador el senyor Francesc Xavier Vives Torrents (conseller independent). Aquest nomenament ha entrat en vigor el 18 de juliol després de l'autorització del Banc Central Europeu a la modificació dels Estatuts acordada per la Junta General d'Accionistes del darrer 6 d'abril del 2017.

Annexos

Informació sobre participades

Tot seguit es detallen les principals participades associades i disponibles per a la venda el 30 de juny del 2017:

CaixaBank

Telefónica	5,15%
Repsol	9,84%
Erste Group Bank	9,92%
SegurCaixa Adeslas	49,92%
Comercia Global Payments	49,00%
ServiHabitat Servicios Inmobiliarios	49,00%
Sareb	12,24%

BPI

BFA ¹	48,10%
Banco Comercial e de Investimentos (BCI) ¹	30,00%

¹ 9,64% de participació el 17 de juliol de 2017, després de formalitzar-se l'últim scrip dividend al que es va acudir en efectiu.

² El percentatge de participació atribuït per CaixaBank a 30 de juny de 2017 és del 40,65 % en BFA i 25,35 % en BCI.

Informació sobre finançament destinat a l'adquisició d'habitatge i al sector promotor de CaixaBank

Finançament a les llars destinat a l'adquisició d'habitatge

Evolució del finançament a les llars destinat a l'adquisició d'habitatge

En milions d'euros	30.06.16	30.09.16	31.12.16	31.03.16	30.06.17
Sense garantia hipotecària	762	752	748	752	766
del que: dubtosos	10	9	9	9	9
Amb garantia hipotecària	87.459	86.731	85.657	84.936	84.188
del que: dubtosos	3.291	3.329	3.470	3.493	3.491
Total	88.221	87.483	86.405	85.688	84.954

Distribució segons percentatge de *loan to value*³

En milions d'euros	30.06.17					TOTAL
	LTV ≤ 40%	40% < LTV ≤ 60%	60% < LTV ≤ 80%	80 < LTV ≤ 100%	LTV > 100%	
Import brut	20.752	31.411	23.636	5.362	3.027	84.188
del que: dubtosos	232	547	1.005	672	1.035	3.491

(3) Loan to value calculat partint de les últimes taxacions disponibles d'acord amb els criteris establerts a la Circular 4/2016.

Finançament al sector promotor

Evolució del finançament al sector promotor¹

En milions d'euros	30.06.17	% pes	31.03.17	% pes	31.12.16	% pes	Variació anual
Sense garantia hipotecària	1.252	16,5	1.299	16,3	1.173	14,7	79
Amb garantia hipotecària	6.325	83,5	6.670	83,7	6.829	85,3	(504)
Edificis acabats	4.614	60,9	4.979	62,5	5.188	64,8	(574)
Habitatge	2.989	39,4	3.294	41,3	3.391	42,4	(402)
Resta	1.625	21,5	1.685	21,1	1.791	22,4	(166)
Edificis en construcció	882	11,6	741	9,3	668	8,3	214
Habitatge	802	10,6	671	8,4	598	7,5	204
Resta	80	1,0	70	0,9	70	0,9	10
Sòl	829	10,9	950	11,9	979	12,2	(150)
Terrenys urbanitzats	491	6,5	667	8,4	697	8,7	(206)
Resta de sòl	338	4,4	283	3,6	282	3,5	56
Total	7.577	100,0	7.969	100,0	8.002	100,0	(425)

(1) D'acord amb el que estableix la Circular 5/2011 del Banc d'Espanya, la informació de transparència relativa al finançament al sector promotor correspon a l'activitat a Espanya.

El crèdit promotor del perímetre CaixaBank el 30 de juny del 2017, el 31 de març del 2017 i el 31 de desembre del 2016 (7.596, 7.980 i 8.024 milions d'euros, respectivament) inclou 19, 11 i 22 milions d'euros, respectivament, de crèdit promotor concedit fora d'Espanya, no considerats a la informació adjunta d'acord amb la Circular 5/2011 del Banc d'Espanya.

Dubtosos i cobertura del risc promotor²

En milions d'euros	30.06.17		31.03.17		31.12.16	
	Dubtosos	Cobertura % ³	Dubtosos	Cobertura % ³	Dubtosos	Cobertura % ³
Sense garantia hipotecària	153	79	148	80	181	80
Amb garantia hipotecària	1.655	41	2.115	40	2.254	41
Edificis acabats	1.213	33	1.599	32	1.719	34
Habitatge	634	32	886	31	917	32
Resta	579	35	713	35	802	37
Edificis en construcció	53	54	72	56	78	53
Habitatge	41	63	60	62	66	58
Resta	12	22	12	25	12	25
Sòl	389	64	444	63	457	64
Terrenys urbanitzats	217	71	283	65	304	66
Resta de sòl	172	55	161	60	153	61
Total	1.808	44	2.263	42	2.435	44

(2) L'excés sobre el valor de la garantia real de la cartera amb garantia hipotecària dubtosa el 30 de juny del 2017, el 31 de març del 2017 i el 31 de desembre del 2016 assoleix els 749, 773 i 989 milions d'euros, respectivament.

(3) Vegeu la definició a 'Annexos – Glossari'.

Ràtings

Agència	Llarg Termini	Curt Termini	Perspectiva	Data última revisió	Rating cèdules hipotecàries
S&P Global	BBB	A-2	Positiva	09.02.2017	A+
Fitch	BBB	F2	Positiva	07.04.2017	
Moody's	Baa2	P-2	Estable	10.05.2017	Aa2
DBRS	A (low)	R-1 (low)	Estable	14.07.2017	AA (High)

Adicionalment a la informació financera continguda en aquest document, elaborada d'acord amb les Normes internacionals d'informació financera (NIIF), s'inclouen determinades mesures alternatives del rendiment (MAR), segons la definició de les Directrius sobre mesures alternatives del rendiment publicades per l'European Securities and Markets Authority el 30 de juny del 2015 (ESMA/2015/1057, Directrius ESMA). CaixaBank fa servir determinades MAR, que no han estat auditades, amb l'objectiu que contribueixin a una millor comprensió de l'evolució financera de la companyia. Aquestes mesures s'han de considerar com a informació addicional i en cap cas no substitueixen la informació financera elaborada d'acord amb les NIIF. Així mateix, la forma en què el Grup defineix i calcula aquestes mesures pot diferir d'altres mesures similars calculades per altres companyies i, per tant, podrien no ser comparables.

Les Directrius ESMA defineixen les MAR com una mesura financera del rendiment financer passat o futur, de la situació financera o dels fluxos d'efectiu, excepte una mesura financera definida o detallada en el marc de la informació financera aplicable.

Seguint les recomanacions de les directrius esmentades, s'adjunta tot seguit el detall de les MAR utilitzades i la conciliació de determinats indicadors de gestió amb els indicadors presentats als estats financers consolidats NIIF.

Mesures alternatives de rendiment

Diferencial de la clientela (%): diferència entre el tipus mitjà del rendiment de la cartera creditícia i el tipus mitjà del cost dels dipòsits minoristes (del període estanc, trimestral).

Tipus mitjà del rendiment de la cartera creditícia (%): quocient entre els ingressos del trimestre anualitzats de la cartera de crèdit a la clientela i el saldo mitjà de la cartera de crèdit a la clientela net (del període estanc, trimestral).

Tipus mitjà del cost dels dipòsits minoristes (%): quocient entre els costos del trimestre anualitzats dels recursos de clients minoristes en balanç i el saldo mitjà dels mateixos (del període estanc, trimestral), excloent-ne els passius subordinats.

Diferencial de balanç (%): diferència entre el tipus mitjà del rendiment dels actius i el tipus mitjà del cost dels recursos (del període estanc, trimestral).

Tipus mitjà del rendiment dels actius (%): quocient entre els ingressos financers del trimestre anualitzats i els actius totals mitjans (del període, trimestral).

Tipus mitjà del cost dels recursos (%): quocient entre les despeses financeres del trimestre anualitzades i els recursos totals mitjans (del període, trimestral).

Ràtio d'eficiència (%):¹ quocient entre les despeses d'administració i amortització i el marge brut (últims dotze mesos).

Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries (%):¹ quocient entre les despeses d'administració i amortització sense despeses extraordinàries i el marge brut (últims dotze mesos).

ROE (%)¹ (**return on equity**): quocient entre el resultat² atribuït al Grup i els fons propis mitjans (últims dotze mesos).

ROTE (%)¹ (**return on tangible equity**): quocient entre el resultat² atribuït al Grup i els fons propis mitjans minorats, si escau, pels actius intangibles amb criteris de gestió (últims dotze mesos).

El valor dels **actius intangibles amb criteris de gestió** s'obté de l'epígraf 'Actius intangibles del balanç públic' més els actius intangibles i fons de comerç associats a les participades nets del seu fons de deteriorament, registrats a l'epígraf 'Inversions en negocis conjunts i associades del balanç públic'.

ROA (%)¹ (**return on assets**): quocient entre el resultat² net i els actius totals mitjans (últims dotze mesos).

(1) Les ràtios d'eficiència i rendibilitat del segon i tercer trimestre del 2016 exclouen la contribució a l'FRN del quart trimestre del 2015 (93 milions d'euros) a l'efecte d'evitar la duplicat amb la contribució al FUR del segon trimestre del 2016 (74 milions d'euros).

(2) Resultat ajustat per l'import del cupó de l'Additional Tier 1 després d'impostos, registrada en fons propis.

RORWA (%)¹ (return on risk weighted assets): quocient entre el resultat² net i els actius ponderats per riscos reguladors (últims dotze mesos).

Cost del risc (%): quocient entre el total de dotacions per a insolvències (últims dotze mesos) i el saldo mitjà brut de crèdits a la clientela i riscos contingents, amb criteris de gestió.

Ràtio de morositat (%): quocient entre:

- Deutors dubtosos del crèdit a la clientela i dels riscos contingents, amb criteris de gestió.
- Crèdits a la clientela i riscos contingents bruts, amb criteris de gestió.

Ràtio de cobertura (%): quocient entre:

- Fons de deteriorament del crèdit a la clientela i dels riscos contingents, amb criteris de gestió.
- Deutors dubtosos del crèdit a la clientela i dels riscos contingents, amb criteris de gestió.

Ràtio de cobertura del risc promotor (%): quocient entre la totalitat de fons de deteriorament del segment promotor i els deutors dubtosos del segment esmentat.

Ràtio de cobertura d'immobles disponibles per a la venda (%): quocient entre:

- Cobertura total: suma del sanejament del préstec en l'adjudicació i les provisions comptables dels actius adjudicats.
- Deute cancel·lat en l'adjudicació: suma del valor comptable net i la cobertura total.

Ràtio de cobertura comptable d'immobles disponibles per a la venda (%): quocient entre:

- Cobertura comptable: provisions comptables dels actius adjudicats.
- Valor comptable brut de l'actiu immobiliari: suma del valor comptable net i la cobertura comptable.

Actius líquids totals: HQLA (*High Quality Liquid Assets*, d'acord amb el que estableix el reglament delegat de la Comissió Europea del 10 d'octubre del 2014) i el disponible en pòlissa al Banc Central no-HQLA.

Loan to deposits (%): quocient entre:

- Crèdit a la clientela net amb criteris de gestió minorat pels crèdits de mediació (finançament atorgat per organismes públics).
- Recursos de l'activitat de clients en balanç.

BPA (benefici per acció): quocient entre el resultat² atribuït al Grup dels últims dotze mesos i el nombre mitjà d'accions en circulació.

El **nombre mitjà d'accions en circulació** s'obté com el saldo mitjà d'accions emeses minorades pel nombre mitjà d'accions en autocartera.

Capitalització borsària: producte del valor de cotització de l'acció i el nombre d'accions en circulació, excloent-ne l'autocartera en la data del tancament del període.

VTC (valor teòric comptable) per acció: quocient entre el patrimoni net minorat pels interessos minoritaris i el nombre d'accions en circulació *fully diluted* en una data determinada.

Les accions en circulació *fully diluted* s'obtenen com les accions emeses (minorades pel nombre d'accions en autocartera), més el nombre d'accions resultants de la hipotètica conversió/bescanvi dels instruments de deute convertibles/bescanviables emesos en una data determinada.

(1) La ràtio de rendibilitat del segon i tercer trimestre del 2016 exclou la contribució a l'FRN del quart trimestre del 2015 (93 milions d'euros) a l'efecte d'evitar la duplicitat amb la contribució al FUR del segon trimestre del 2016 (74 milions d'euros).

(2) Resultat ajustat per l'import del cupó de l'Additional Tier 1 després d'impostos, registrada en fons propis.

VTCT (valor teòric comptable tangible) per acció: quocient entre:

- Patrimoni net minorat pels interessos minoritaris i el valor dels actius intangibles.
- Nombre d'accions en circulació *fully diluted* en una data determinada.

PER (*price-to-earnings ratio*): quocient entre el valor de cotització i el benefici per acció (BPA).

P/VTC: quocient entre el valor de cotització de l'acció i el valor teòric comptable.

P/VTC tangible: quocient entre el valor de cotització de l'acció i el valor teòric comptable tangible.

Rendibilitat per dividend: quocient entre els dividends pagats (en accions o en efectiu) en els últims dotze mesos i el valor de cotització de l'acció, en la data de tancament del període.

Buffer MDA (import màxim distribuïble): nivell de capital per sota del qual hi ha limitacions al pagament de dividends, a la retribució variable i al pagament d'interessos als titulars de valors de capital de nivell 1 addicional. Es defineix com els requeriments de capital de Pilar 1 + Pilar 2 + reserves de capital + possibles dèficits d'AT1 i T2.

Adaptació de l'estructura del compte de pèrdues i guanys públic al format de gestió

Comissions netes. Inclou els epígrafs següents:

- Ingressos per comissions.
- Despeses per comissions.

Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres. Inclou els epígrafs següents:

- Guanys o pèrdues en donar de baixa a comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats (net).
- Guanys o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar (net).
- Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures (net).
- Diferències de canvi (net).

Despeses d'explotació. Inclou els epígrafs següents:

- Despeses d'administració.
- Amortització.

Marge d'explotació.

- (+) Marge brut.
- (-) Despeses d'explotació.

Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres provisions. Inclou els epígrafs següents:

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats.
- Provisions o reversió de provisions.

Del qual: Dotacions per a insolvències.

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats corresponents a préstecs i partides a cobrar a la clientela amb criteris de gestió.
- Provisions o reversió de provisions corresponents a provisions per a riscos contingents amb criteris de gestió.

Del qual: Altres dotacions a provisions.

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, excloent-ne el saldo corresponent a préstecs i partides a cobrar a la clientela amb criteris de gestió.
- Provisions o reversió de provisions excloent-ne les provisions corresponents a riscos contingents amb criteris de gestió.

Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres. Inclou els epígrafs següents:

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades.
- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers.
- Guanys o pèrdues en donar de baixa a comptes actius no financers i participacions (nets).
- Fons de comerç negatiu reconegut en resultats.
- Guanys o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (net).

Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres. Inclou els epígrafs següents:

- Guanys o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes.
- Resultat del període atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants).

Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió

Crèdit a la clientela, brut

Juny 2017	
En milions d'euros	Grup
Prèstecs i bestretes a la clientela (Balanç Públic)	220.257
Fons per a insolvències	7.420
Altres actius financers amb naturalesa no minorista (actiu EPA i altres)	(758)
Adquisició temporal d'actius (sector públic i privat)	(835)
Crèdits instrumentalitzats via valors representatius de deute de BPI ¹	2.351
Crèdit a la clientela, brut	228.435

(1) Registrats com a 'Valors representatius de deute' i 'Resta d'actius' al balanç públic.

Passius per contractes d'assegurances

Juny 2017	
En milions d'euros	Grup
Passius emparats per contractes d'assegurances (balanç públic)	49.286
Plusvàlues associades als actius disponibles per a la venda d'assegurances	(8.339)
Unit-links ²	7.206
Passius emparats per contractes d'assegurances amb criteris de gestió	48.153

(2) Registrats com a 'Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats' al balanç públic.

Recursos de clients

Juny 2017	
En milions d'euros	Grup
Passius financers a cost amortitzat - Clientela (Balanç públic)	203.497
Recursos no minoristes (registrats en l'epígraf Passius financers a cost amortitzat - Clientela)	(5.589)
Cèduls multicedents i dipòsits subordinats	(4.632)
Entitats de contrapartida i altres	(957)
Recursos minoristes (registrats en l'epígraf Valors representatius de deute)	3.893
Emisiones retail y otros	3.893
Passius amparats per contractes d'assegurances amb criteris de gestió	48.153
Total recursos de clients en balanç	249.954
Actius sota gestió	94.497
Altres comptes	4.452
Total recursos de clients	348.903

Emissions institucionals a efectes de la liquiditat bancària

Juny 2017	
en milions d'euros	Grup
Valors representatius de deute emesos (balanç públic)	28.372
Financiació institucional no considerada a efectes de la liquidesa bancària	(6.135)
Bons de titulització	(2.627)
Ajustos per valoració	(357)
Amb naturalesa minorista	(3.349)
Emissions adquirides per empreses del Grup	198
Dipòsits a la clientela a efecte de la liquidesa bancària (balanç públic) ³	3.903
Dipòsits d'entitats de crèdit (balanç públic) - Cèdules hipotecàries BEI	20
Finançament institucional a efectes de la liquiditat bancària	26.160

(3) 3.870 milions d'euros de cèdules multicedents (netes d'emissions retingudes) i 33 milions d'euros de dipòsits subordinats.

Conciliació de la informació financera publicada per BPI amb el format de presentació del Grup CaixaBank:

a) Compte de resultats

Juny 2017	Publicat BPI	Ajustos consolidació ¹	Aportació BPI feb-jun
En milions d'euros			
Marge d'interessos	200	(33)	167
Marge tècnic d'operacions d'assegurances			
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	121	(18)	103
Comissions netes	138	(21)	117
Guanys/ pèrdues per actius i passius financers i altres	15	(2)	13
Altres ingressos i despeses d'explotació	(191)	175	(16)
Marge brut	289	101	390
Despeses d'administració i amortització recurrents	(232)	33	(199)
Despeses extraordinàries	(106)		(106)
Marge d'explotació	(49)	134	85
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	57	134	191
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(8)	19	11
Altres dotacions a provisions	3	(5)	(2)
Guanys/ pèrdues per actius i passius financers i altres			
Resultat abans d'impostos	(54)	148	94
Impost sobre Societats	(48)	45	(3)
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació			
Resultat després d'impostos	(102)	193	91
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres		14	14
Resultat atribuït al Grup	(102)	179	77

(1) Els aspectes clau dels ajustos de consolidació del semestre corresponen principalment a:

- Retrocessió de la contribució dels resultats de BPI del mes de gener als diferents epígrafs del compte de resultats.
- Moviment net dels ajustos a valor raonable generats en la combinació de negocis.
- Atribució dels resultats a minoritaris.

b) Recursos de clients

Juny 2017	
En milions d'euros	
Total recursos de clients: reportat per BPI	34.523
Ajustos a valor raonable generats en la combinació de negocis	35
Total recursos de clients: aportació BPI al Grup	34.558

c) Crèdit a la clientela

Juny 2017	
En milions d'euros	
Total crèdit net a la clientela: reportat per BPI	22.820
Fons disponible dels ajustos a valor raonable generats en la combinació de negocis	(392)
Altres	(160)
Total crèdit net a la clientela: aportació BPI al Grup	22.268

La finalitat d'aquest document és exclusivament informativa i no pretén prestar un servei d'assessorament financer o l'oferta de venda, intercanvi, adquisició o invitació per adquirir qualsevol classe de valors, producte o serveis financers de CaixaBank, SA, (d'ara endavant, la Companyia) o de qualsevol altra de les societats que s'hi esmenten. Qualsevol persona que en un moment determinat adquireixi un valor ho ha de fer guiant-se pel seu propi judici o per la idoneïtat del valor per al seu propòsit i basant-se únicament en la informació pública continguda a la documentació pública elaborada i registrada per l'emissor en el context d'aquesta informació concreta, rebent assessorament si ho considera necessari o adequat segons les circumstàncies, i no basant-se en la informació inclosa en aquest document.

Aquest document pot contenir manifestacions sobre previsions i estimacions sobre negocis i rendibilitats futures, concretament quant a la informació financera relativa a societats participades, que ha estat elaborada fonamentalment partint d'estimacions realitzades per la Companyia. Aquestes previsions i estimacions representen els judicis actuals de la Companyia sobre expectatives futures de negocis, però determinats riscos, incerteses i altres factors rellevants podrien fer que els resultats fossin materialment diferents de l'esperat. Entre d'altres, aquests factors fan referència a la situació del mercat, factors macroeconòmics, directrius reguladores i governamentals; moviments en els mercats borsaris nacionals i internacionals, tipus de canvi i tipus d'interès; canvis en la posició financera dels nostres clients, deutors o contraparts, etc. Aquests elements, juntament amb els factors de risc indicats en informes passats o futurs, podrien afectar adversament el nostre negoci i el comportament i els resultats descrits. Altres variables desconegudes o imprevisibles poden fer que els resultats difereixin materialment d'aquells descrits a les previsions i estimacions.

Els estats financers passats i les taxes de creixement anteriors no s'han d'entendre com una garantia de l'evolució, els resultats futurs o el comportament i el preu de l'acció (inclòs el benefici per acció). Cap contingut d'aquest document no ha de ser pres com una previsió de resultats o beneficis futurs. Addicionalment, s'ha de tenir en compte que aquest informe s'ha preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per CaixaBank i per la resta d'entitats integrades al Grup, i inclou determinats ajustos i reclasseficcions amb objecte d'homogeneïtzar els principis i criteris seguits per les societats integrades amb els de CaixaBank. Per això, i concretament pel que fa a BPI, les dades incloses en aquest document poden no coincidir en alguns aspectes amb la informació financera publicada per l'entitat esmentada.

Es fa notar expressament que aquest document conté dades subministrades per tercers considerades fonts d'informació fiables generalment, tot i que no se n'ha comprovat l'exactitud. Cap dels seus administradors, directors o empleats no estan obligats, ja sigui implícitament o expressament, a garantir que aquests continguts siguin exactes, precisos, íntegres o complets, a mantenir-los actualitzats o a corregir-los en cas de detectar qualsevol mancança, error o omisió. Així mateix, en la seva reproducció a través de qualsevol mitjà, la Companyia podrà introduir les modificacions que consideri convenientes o ometre parcialment o totalment els elements actuals i, en cas de discrepància amb aquesta versió, no assumeix cap responsabilitat. El que s'exposa en aquesta declaració cal que ho tinguin en compte totes aquelles persones o entitats que puguin haver de prendre decisions o elaborar o difondre opinions relatives a valors emesos per la Companyia i, en particular, els analistes i inversors que treballin amb aquest document. Tots ells estan convidats a consultar la documentació i la informació pública comunicada o registrada per la Companyia davant de la Comissió Nacional del Mercat de Valors. En particular s'adverteix que aquest document conté informació financera no auditada.

D'acord amb les mesures alternatives del rendiment (MAR, també conegudes per les seves sigles en anglès: APM, *alternative performance measures*) definides a les Directrius sobre mesures alternatives del rendiment publicades per l'European Securities and Markets Authority el 30 de juny del 2015 (ESMA/2015/1057) ("les Directrius ESMA"), aquest informe fa servir determinades MAR, que no han estat auditades, amb l'objectiu que contribueixin a una millor comprensió de l'evolució financera de la Companyia. Aquestes mesures s'han de considerar com a informació addicional i en cap cas no substitueixen la informació financera elaborada d'acord amb les Normes internacionals d'informació financera ("NIIF"), també conegudes per les seves sigles en anglès com a "IFRS" (International Financial Reporting Standards). Així mateix, la manera en què el Grup defineix i calcula aquestes mesures pot diferir d'altres mesures similars calculades per altres companyies i, per tant, podrien no ser comparables. S'ha de consultar l'informe per al detall de les MAR utilitzades i la conciliació de determinats indicadors de gestió amb els indicadors presentats als estats financers consolidats elaborats de conformitat amb les NIIF.

Aquest document no ha estat objecte d'aprovació o registre per part de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) ni de cap altra autoritat en una altra jurisdicció. En tot cas, es troba sotmès al dret espanyol aplicable en el moment de la seva creació i, en concret, no es dirigeix a cap persona física o jurídica localitzable en altres jurisdiccions, raó per la qual pot no adequar-se a les normes imperatives o als requisits legals d'observació obligada en altres jurisdiccions estrangeres.

Sens perjudici del règim legal o de la resta de limitacions imposades pel Grup CaixaBank que resultin aplicables, es prohibeix expressament qualsevol modalitat d'explotació d'aquest document i de les creacions i els signes distintius que incorpora, incloent-hi qualsevol tipus de reproducció, distribució, cessió a tercers, comunicació pública i transformació, a través de qualsevol tipus de suport i mitjà, amb finalitats comercials, sense autorització prèvia i expressa dels seus titulars respectius. L'incompliment d'aquesta prohibició podrà constituir una infracció que la legislació vigent pot sancionar.

Institutional Investors & Analysts

investors@caixabank.com

+34 93 411 75 03

Millor Banca Privada a Espanya 2017

Millor Banc a Espanya 2017

Millor Banc a Espanya 2017

Banc de l'Any a Espanya 2016